

ውቁል ወፍድ ኤረትሮፖ: ዲብ እጅትመዕ ሚርሐት ድወል ኢጋድ ሻርክ

እብ ወዘር ካርጅዮት አሰይድ ዑስማን ሳልሕ ወንምያይ ርኢስ አሰይድ የማኔ ገብረኣብ ለቁመ ውቁል ወፍድ ኤረትሮፖ: ዕድወዮት ኤረትሮፖ ዲብል መዝመት እግል አስቡቶት፡ ዲብ 14ይ ርቱብ እጅትመዕ ሚርሐት አንፋር ድወል ወሕኩማት መዝመት ኢጋድ ሻርክ።

14ይ ርቱብ እጅትመዕ አዕደ ድወል ወሕኩማት ‘ኢጋድ’፡ እት የም 12 ጁን ዲብ ጅቡቲ ገብሐ። ዲብ እሊ እጅትመዕ፡ ኤረትሮፖ ምስል ክለን አንፋር ድወል እንዴ ተዓወነት፡ ኢጋድ እግል ሐደሶት ወአደቃብ፡ ክምስልሁመ ዶር ኢጋድ ዲብ ናይ መንጠቀት ሰላም፡ መስኩብት፡ ዐቦት ወመቅሬሕ

እቅትሳድ እግል ጠወርት ክምስል ትሸቁ አክደት።

ኤረትሮፖ፡ ሰላም፡ ዐማር ወአምን ለዋሌ ዓምል ሰበት ተ፡ ሕሰር ፍንቱይ እግል ልትህየበ እት ተኣትፋቅድ፡ እግል ናይ በረ ዕላቃት ወሸራኩት ለከሰስ ለትመቅረሐ ናይ መንጠቀት አግቦይ ጽብጠት እግል ለህሌ፡ ‘ኢጋድ’ በራምጃቱ ኖሱ እግል ልመውል፡ ክምስልሁመ እት ሚሳቁ ለህሊ መባድኡ፡ ቀዋኒን ወመምርሒታት እማነት እግል ተህሌ ዲብ ምህም ጋር ክምስልቱ ወደሐት።

ዲብ ደንጎበ ህይ፡ ዲብ አስከቦት ናይላ እት ሱዳን ቃንጽ ለህሊ አክይ-መቅሬሕ፡ ናይ መንጠቀት መዝመት ኢጋድ ሚርሓይ ዶር እግል ለህሌ እሊ ክምስል ወጅብ ተሃኒት።

መዝመት ዐማር በህለት ‘ኢጋድ’፡ እግል ኤረትሮፖ አቶብዮ፡ ሱዳን፡ ግብለት ሱዳን፡ ጅቡቲ፡ ኡጋንዳ፡ ኬንያ ወሶማል ትክምክም።

ፎሮ፡ ሰሚናር እግል አዋልድ አንሳት ገብእ

ርኢስት መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤረትሮፖ አሰይደ ተኽእ ተስፋሚካኤል፡ እብ ኩሉ ጀዋንቡ ባቄዕ ላቱ መጅተመዕ እግል ምልከት፡ አዋልድ አንሳት ዲብ አድረሶት ሕሰር እግል ለህሌ ሊክ ቀደመት።

እት የም 7 ጁን ምስል ሰካን ምዴርየት ፈሮ እትለ ወዴቱ እጅትማዕ፡ አሰይደ ተኽእ፡ እግል አዋልድ አንሳት እብ ገበይ ንዝምት ወእብ ኢንዝምት እግል አድረሶትን እብ ለትወቀለ እግል ልትሸቁ ዲብ አትፋቀደት።

ኤረትሮፖት አንሳት እግል ሕርየት ወጠን ወእግል መሳዋት ለወደያሁ ንዓል ወለትደፈዐያሁ እስትሸህድ እብ ተፍሲር ለሸርሐት አሰይደ ትኽእ፡ እሊ ንዓል እሊ እብ ተዕሊም ወተእሂል እግል ልትደቀብ መርሐለት ለትዋልቡ ክምቱ አፍህመት።

ሕኩመት እብ ዓመት፡ መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ህይ እብ

ፍንቱይ፡ በቃዕት አዋልድ አንሳት እብ ተዕሊም ወምህነት እግል ወቀሎት አውለውየት እንዴ ሀበዉ ምንለ ከድሞ እብ ለህለው ወራታት ክምቱ እንዴ ሐበረት፡ ለተኣትናይት ፍገራት ትትረከብ ምኑ ምንመ ህሌት፡ ዓዳት ወዲን እብ አመስመሶት ለልትርኤ ህዳይ ተሐት-ዕምር ወክሸቦ እግል አሰራቶት እግል ልትከደም ተሐሰበት።

መስኡለት መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ አሰይደ ጅምዐ ራኪ እብ ጀህተ፡ እም አሳሰ መጅተመዕ ሰበት ተ፡ እማት እግል አዋልደን አስክ ምህር እንዴ ነድአየ አምር እግል ለዐንድቀ ወመሰል ሰኔት እግል ልግብእ አትፋቀደት።

መሻርኩት ህይ፡ መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ለሰርግሉ በራምጅ ክም ለአይዳሁ እንዴ ሸርሐዮ፡ ተእሂሳት ምህነት እግል ልትወሳዕ

ወእግል ሕገዛት አዋልድ አንሳት አብዮት ሰሉፍ እግል ልትፈታሕ አራእ ቀደመየ።

ግብለት፡ ወራታት ሕፍዘት ማይ ወትርበት ለከሰስ እጅትመዕ ገብእ

እት አቅሊም ግብለት ማይ ወትርበት እንዴ ሐፈዝክ ጽበዋ ትርበት እግል ልትረሸድ ልትቀደም ክም ሀለ ቅስም ሐርስ ወአርድ ዲብ የም 9 ጁን እት መንደፈረ እት ወደዩ እጅትማዕ ሸርሐ።

እት ምን መክተብ መርከዚ ውዛረት ሐርስ ወአቅሊም ለመጽአው መስኡሊን ወሰብ መቅደረት ለሻረከው እቱ እጅትማዕ፡ ሙዲር ዓም ቅስም አሰይድ የማኔ አባይ፡ ዲብ አውርሐት ኣብራል ወማዩ መትመዳድ ሰኔ ለዐለ እግል ዝላም መልሐተይ ዲብ ክሉ ምዴርየት ክም ዘልመት፡ አዝርኣት መልሐተይ ህይ ዲብ ደረጀት ሰኔ ክም ሀለ እንዴ ሐበረ፡ አስክ ዲብ ሐድ 168 አልፍ ሄከታር እክል፡ ቅርጡ፡ አዝርኣት ዜድ ከም ትዘርኣ

ከረን፡ እድንያይት አምዕል መትበራዕ ደም ትዘከረት

እድንያይት አምዕል መትበራዕ ደም “ደም እንዴ ትበርዐን አርወሐት ነኣድሕን” እብ ትብል ሰቅራት እብ ደረጀት ወጠን የም 11 ጁን እት መዲነት ከረን ትዘከረት።

እት ዓደት ርኢስ ፈርዕ ማሕበር መትበርዐት ደም ሰብ-ምራድ እት አቅሊም ዐንሰበ አሰይድ አኑር ሁመድ፡ ለአምዕል፡ ሰብ ምራድ ዲብ መንገፎ አርወሐት እብ ወደወ ካድም ለልትሐመዶ እት፡ ወዲብ መትበረዕ ለኢትሓበረው ዐዘመት ለልትቀደም እት አምዕል ክምተ እንዴ ሐበረ፡ አተላላይ ለቡ ወራታት መትበራዕ ደም እንዴ ገብኡ፡ መርወሐት መዋዋኒን አንገፎት አግደ ልእክት ናይ እሊ ሰነት ክምተ ሸርሐ።

እት አቅሊም ዐንሰበ ቅያስ መትበራዕ ደም ዲብ ዘይድ መጽእ ክም ሀለ ለሐበረ አሰይድ አኑር፡ ዲብ ሰነት 2019 ምን 400 ለሐልፎ ለኢዐለ ዲብ ሰነት 2022 እብ ዝያድ 270 ምእታይት ክም ትወቀለ 1,118 ዐሽነት ክም በጽሐ፡ ዲብ ደረሰ ሌጠ ክሉብ ለዐለ በራምጅ መትበራዕ ደም ህይ ዲብ ሸቃለ ሕኩመት፡ ዲሸ ወሸዐብ ክም አፍይሐ አፍህመ።

ርኢስት ማሕበር ወጠን መትበርዐት ደም ሰብ ምራድ አሰይድ ኣለም በርሄ እብ ጀህተ፡ ናይ የም ዓመት እድንያይት አምዕል መትበራዕ ደም፡ ዓለምን ሱዳፍ ለዐለ መታክል ኮሺድ-19 ሐቆ አክተመ፡ ትትዐየድ ሰበት ህሌት፡ ፍንቱት ክም ተ እንዴ ሐበረት፡ ፈድል ፈህም ወመትሰባል ሸዐብ ወመትበርዐት ደም ሰብ ምራድ ዲብ ሐልፈየ ናይ ኮሺድ - 19 ሰኖታት ምን እሊ ትሰኣ ወለዐል ቅያስ ደም ክም ትጀምዐ ሐበረት።

ከም ፍገራት ለሐልፈ ተጃርብ ህይ፡ ጅህድ ማሕበር መትበርዐት ደም ሰብ ምራድ ሰበት ትወቀለ፡ ሀደፍ መትበራዕ ደም 100 ምእታይት እብ ንዘማም መትበርዐት ደም ሰብ ምራድ እግል ልብጻሕ፡ ዲብ ደማን ለበ ደረጀት ብጹሕ ክም ሀለ ወድሐት።

“እድንያይት አምዕል መትበራዕ ደም መትበርዐት ደም እብ ገበይ ዳይመት ለለአተላላ እብ ፈዛዐት ደሚርም እግል ልወቅሎ ለተኣትፋቅድ ተ”፡ ለበሌ መስኡል ባንከት ደም ኤረትሮፖ ዶ/ር የውሃንስ ተኽሰቱ፡ ማሕበር መትበርዐት ደም ሕሱራም እንዴ ብዝሐ፡ ካፊ ወደማነት ለቡ ደም እት እስብዳልያት ዐድነ ቀደሞት ወድዩ ለህሊ ጅህድ ሐመደ።

ኣክም አቅሊም ዐንሰበ ሰፈር ዐብደለ ሙሰ እት ቀደመየ ከሊመት ካቲመ፡ ዶር ማሕበር መትበርዐት ደም ሰብ ምራድ ዲብ መንገፎ አርወሐት እንዴ ሐመደ፡ ዲብ መትበራዕ ደም ሳብቅል ለህሊ ፈህም ዝያድ እግል ልዕቤ፡ መትነዝም እግል ልትደቀብ አትፋቀደ።

ለበርናምጅ ለአምዕል ወአህምየት መትበራዕ ደም እብ ሸርሕ ወራታት ጋምል ዐለ።

እት ደንጎቤ ቀደም እሊ ፍንጌ ደረሰ ወሸቃለ ዲብ ገብኣ ጅግራታት አምር ዓም ወወዐዘ፡ ለትወወተው ወመሰል ሰኔት ላቶም መትበርዐት ደም ጀዋእዝ ወሸሃዳት ትህየቤ።

እድንያይት አምዕል መትበራዕ ደም እብ ደረጀት ዓለም ወዐድነ እግል 19ይት ኢነት ትዘከረት።

መሸተርከት ሐቀለ ወደው ንቃሽ፡ ዛህረት ምን ቃኑን በረ ላቱ አስማም ሐርስ ወደወ ንዋይ ዲብ ዐዳገ ለለአፈርህ ጋብእ ሰበት ሀሌ፡ እግል መራቀብቱ ምስዳር ሻፍገት እግል ትትሳሳኡ፡ መትነፋዕ ቀፎታት ጠቢዐት ወአዝርኣት ዜድ እግልልዕቤ አትፋዝያት እግል ልግባእ አትፋቀደው።

ወዘር ሐርስ አሰይድ አረፋይኔ በርሄ፡ ዲብ አስምዐየ ከሊመት፡ በራምጅ ሕፍዘት ማይ ወትርበት እብ ዋጅብ ወገበይ ዳይመት እግል ልትሸቁ እብ እንዴ አትፋኑ መሐዝዝ ዐለፍ ንዋይ እግል ልትአክድ ህይ መትነፋዕ ድንሽ ሞዑም ለለዐቤ እብ ኣብሳር እግል ልትደቀብ ተሐሰበ።

ርኢሰ ኢሳይያስ፡ አስክ ርኢሰ ብላድሚር ፑቲን ልእክት አሰናይ ነድኦ

ርኢሰ ኢሳይያስ አፈወርቂ፡ እብ መናሰበት ወጠንያይት አምዕል ናሰዮ፡ የም 10 ጁን አስክ ርኢሰ ብላድሚር ፑቲን ልእክት አሰናይ ነድኦ።

ርኢሰ ኢሳይያስ ዲበ እብ ሰሜት ሽዑብ ወሕኩሙት ኤረትርዮ ለነድኦየ ልእክት፡ እግል ሽዑብ ወሕኩሙት ፈደሬሽን ናሰዮ ትምኔቱ ሸርሐ።

ለህሌናሁ ዘመን፡ መጅተመዕ እዲነ፡ እግል ዲብ ተጠውር ቱክኖሎጂ ሰጁል ለህለ መትቀዳም-ሰኒ፡ መናበረት ኡዳም እግል ትትሓየሱ፡ ክምሰልሁመ ዐቦት እቅትሳድ፡ ሰላም ወመስኩብት እግል ልትመደድ፡ ሐዲስ ወሕሉል ለልኦመጽእ ንዛም እዲነ ዳይም እግል ልትኦከድ፡ ዲበ መጽእ ሰናታት ዲብ ሀደፍ ለለኦበጼሕ ሰታት እንዴ ትኤተነ፡ እብ ለትወቀለ እግል ልትሸቂ ዲብ፡ እግል ኡዳም ለናይ ኦዜ ኡብካቱ ክምቱ ርኢሰ ኢሳይያስ ዲብ ልእክቱ ሸርሐ።

ዲብ ደንጎበ ርኢሰ ኢሳይያስ፡ እብ ሐልፈት ሳምን ዲብ ፈደሬሽን ናሰዮ እብ ለወደየ ናይ ሰልፍ ዝያረት ንሰርት፡ ምስል ርኢሰ ፑቲን ለሀድግ ዲብ ኦርእስ ህቱ ክምቱ እብ ለሐብር ህዩ፡ ምስንዮት ክልኢተን ድወል ወፍሬ ለበ ጎማት ዲብ ኦትሐዘዮት ሕበር ለቡ ቅደይ፡ እብ ሙስተቅበል እብ ለሐሴ ክም ትትጠወር ዳምን ክምቱ ወደሐ።

ውዛረት ሐርሱ፡ ታያን አንበጠ እት ግንራራብ በሐር ቀየሕ ወዳት

ውዛረት ሐርሱ፡ ዲብ ግንራራብ በሐር-ቀየሕ ምስለ ህሌት ሓለት ዝላም፡ ምን ምዴርየት ቅርረ አስክ ምዴርየት ባጼዕ እብ ህለ ምድር ታያን ዐምበጠ ባዶብ ትወዳ ህሌት።

አስክ እለ ለትበጽሐ ድዋራት ጋድሞታት፡ ምፍጋር-ጸሓይ፡ ዝላም ካፍየት ራክብ ሰበት ህሌ፡ ዲብ ምዴርየት ቅርረ ዛህረት ዐታብ ዐምበጠ ባዶብ ዲብ ባካት ምዴርየት አፍዐበት ወሽዕብ ህዩ ዲብ ወለድ ወመትፋራይ ለበጽሐ ዐምበጠ-ባዶብ እስሕቡብ ክም ህለ ተአመረ።

እብ አሳስ እለ፡ ዲብ እለ ለትሸርሐ ድዋራት እብ ዓመት፡ ዲብ ግንራራብ ጋድሞታት በሐር ቀየሕ ህዩ እብ ፍንቱይ፡ እብ ሽዑብ ዲብ ወእዳራት መታብዐት እግል ትግበእ፡ ዐምበጠ-ባዶብ ትረኦ ምን ገብእ ህዩ፡ ዲብለ ድዋራት ለህለ መክተብ ሐርሰ አው እዳረት ሐብሬ እግል ትትህዮብ፡ ውዛረት ሐርሰ ተሐብር።

ኦፊሽያል ኦፕሬሽን

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፦
መሐመድ እድሪስ

ለይአውት ወአርተዖት
* ዘህረ ዐሊ
* ፋዋን ኣድም

ተለፎን፡ 121797/07121322
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፦
ተለፎን፡ 200454

አትአመሮት፦
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

መናቢት ወያኔ

እት የም 13 ማዮ 1998 እብ ገበይ በርላማን ኡቶብዩ ሐርብ ውካለት እንዴ አወጀው አወላይ ሀደፎም ምን ክፍለት ጁን ናይለ ሰነት ለሀ ክምሰል ፈሸለ ሚርሐትለ ክራም እንዴ ትጀመዐው፡ መርባት ፈሸሎም እግል ተአቅሰኖ እግል አሰልፍ አትበገሰዉ ስታቲብ፡ ዲብ ኡቶብዩ ለነብር ኤረትርዮን ናይ ድግነ ከይነት ወጀራይም አጅረው። እለ አከይ-መዋዲት እት ፍዕል ለትአውዕል ልጅነት ውቅል ህዩ ከወነው።

ኤረትርዮን ሰነን ኡቶብዩ፡ ፈድል መዕጸሞም ለበዝሐው ሰብ ርዝቅ ወመአሰሳት፡ ሕሹማም ወሰብ ሸረፍ ነብር ዐለው። ክራም ወያኔ እብ ሰዳይት ጀብህት ሽዑብዮት ዲብ መምበር ሰልጠት ክምሰል ሸነ ህዩ፡ እብ ሰላዲ ልግበእ ውበዕድ ሰልጠቱ እግል ለኡተርድ፡ መተንኩብ ገብአው እግል። ክራም ወያኔ ላኪን፡ እብ ዕን ቅንእ ልርእዮም ዐለ። መሃም እዳረት ዋሽንግቶን ክምሰል ትከበተ ህዩ፡ ሓሰድ እብ ፈታዩ ሰበት ለኡነብት፡ እንዴ ትባደረ ዕን ለከረ እቶም፡ እሎም ሰብ ማል ኤረትርዮን ቶም።

ዲብ የም 12 ጁን 1998 ለክራም ናይ ኡምን ፈርህት ለገበኦ ኤረትርዮን ምን ሸቅል ሕኩሙት እግል ልትጠረዞ ክድመት ወጠን እንዴ አትመመው ዲብ ኡቶብዩ ለነብር፡ ለኣይክ ሸዕብዮት፡ ለትሳረሐው ምናድሊን ህዩ አሲሪን ሰበት ገብአው፡ ዲብ ሐብስ እግል ልጽነሐ ክምቶም ረሰሚ አትአመረ። ግረ እለ ምን ኡዲስ አበበ እንዴ አስተብዳኩ፡ እት ክሉ መዳይን ውበሩር ኡዳም ምን ኡብያቱ ወመአሰሳቱ ዲብ ትትለቀም አሲርም፡ ፍርሰነት ዐባይ እንዴ ተዐለበ አተላለዉ።

እብለ አስክ ሳልሳይ ወራብዓይ ዋልዴ ዘርእ እንዴ ዐለብክ

መብዝሐ ወክድ ምን ሰር ላሊ ወሐር እበ ለኣፈርህ ወርዕብ ለክልቅ አግቡይ ለጀረ፡ ሸዑብ ላጼሕ መትለቃም ወዲብ ሐብስ አተዮት፡ ክምሰልሁመ ጨፍጨፍት ወዲብ ደንጎበ ማሎም እንዴ ገለምክ ጠሪዝ ዐለ። 89 አልፍ ኤረትርዮን ወአሰል ኤረትርዮ ለቦም ኡቶብዩን ህዩ፡ አመተ ኢተአመረት ምን ዳርም ወማሎም እንዴ ትነቀለው ዲብ ድብር ወሐገሌብ ትካረው። ናትናኤል ክለይ ለልትበህል ወድ አሰውትራልየ ዳርስ ቃኑን፡ እግል ገሌ አረይ ሐቆለ አትሃገ፡ ለመዋዲት ምስለ ዲብ ካልኣይ ሐርብ እዲነ፡ ዲብ ናዚ ጀርመን ለጀረ ጠርዝ ያሁድ ለልትማሰልቱ ዲብ ልብል ወስፈዩ።

ለቀዳምያም አንዝመት ኡቶብዩ እት ረኣሰ ሸዑብ ኤረትርዮ ለልሸዐልል ጀራይም እጅሩያምቶም፡ ላኪን መርባት ፈሸሎም እንዴ ቤለው ቀትል ወአንደዶት ደገጊት ኢገብኦ ምንገብእ፡ ክምሰል እለ ናይ ወያኔ ክል ምዋጥን አርወሐቱ ወመምተለካቱ እንዴ ገለምኩ፡ እት ገሀይ ወሸቀላት ለካሬ ቴለል ክም እለ ናይ ወያኔ ላተ ርኡይ ኢኮን ወስሞዕ። ለልምሕጸ ዐመሲ፡ ዲብ ሕክምነ ዐመልያት ሐዲስ ለወደው ሐማይም፡ እንፍዮኹን እንዴ ከሬክ ምናም ምስለ ልትጠረዞ መትዳጋን፡ ሐራሰ ምን ዐለቀ፡ አጀኒት ምን ዋልዴናም፡ ዋልዴን ምን ውላዶም ወሐዳርም፡ እብ በርናምጅ እንዴ ፈንቱክ መትዳጋን፡ ዓሉቅ ወውላድ ሰማንዩ አው ቴሰዕ ሰነት ደገልል ዲብ ፍንቲት ኣካን እንዴ ኣቱኩ ነብረ ወስራይ እንዴ መንዐክ እት ሸቀላት ወሀላክ ክምሰል ልትካረው ውድዮት፡ ናይ ዐቅል ሐማይም ወዲብ ገበይ ለጸነሐ አጀኒት፡ “ኣያቱ ዐድኩ?” ዲብ ትብል፡ እንዴ ከምከምክ ጠሪዞም፡ ዲብ ሕዱድ እብ ዓኒ አልቃም ለብእቱ ድዋራት

እብ ክም ልትዐደው ውድዮት፡ ምን ግረ ዘብዋ እንዴ ከሰትክ ዲብ ርዕብ ክምሰል ልትካረው ውድዮት ወለመስሉ፡ ለከይነት ወሐሳደት ወዝያደት ክሉ ህዩ ዲብ ረኣሰ ኤረትርዮን ለጀረ ጀራይም ክራም ወያኔ እንዴ ተሃንክቡ ለልትከሰስ ኢኮን።

መጅትመዕ ዐለም እግል እለ መክሩህ ጀራይም ክምሰለ ልትሐዜ ኢሰቀዩ። እብ እንሳንዮት እግል ትትሰሚ ለትሐዜ ዋሽንግቶን አፋሁ ደብኣቱ። መንባሁ ለኡምነ ክራም ወያኔ ህዩ፡ ዲብ ኡቶብዩ ለነብር ለገብኦ ወድ ካርጅ ሕብር ዕንታትክ ይአመመኡ፡ ሐቀመ እምቤለ እግል ልፍገር ሌግ ቡ ዲብ ልብል እብ ተርጀገት አደፋረሰ።

ሸዑብ ወሕኩሙት ኤረትርዮ እብ ሓሰድ መዋዲት ምር ሙርተዘቅ ሐሸም እንዴ ትክደው መርባት እግል ለአቅሰኖ ይሐሰበው። እብለቱ ህዩ፡ መጅልስ ወጠን ኤረትርዮ፡ ዲብ የም 26 ጁን 1998 ዲበ አፍገረዩ ሸራሕ፡ አንዝመት ሐልፈት፡ ገባይል ኤረትርዮ ወአቶብዩ ላኪን ኔብረት ክምቶም እንዴ አትአመረ፡ እብ ቃብል ይእንሳኒ መዋዲት ክራም ወያኔ እት ረኣሰ ኡቶብዩን ሕድ ለሽብህ መዋዲት ኢነሰኦ። ኡቶብዩን ዲብ ኤረትርዮ እብ ሰላም እግል ልንበር ወዲብ መአሰሳቶም እግል ልሸቀው ሐቅ ምን ሐቅም ክምቱ፡ እለ ሐቅ እለ ህዩ፡ እብ ለገብኦት ትግበእ ጀህት ዶል ልትከዮድ፡ ሸክወት እግል ልቀድም ክምሰል ወጅብ፡ አከይ-መቅሬሕ ምንመ ልትኬለም ወጅህት ነዘር ሕኩሙት ኤረትርዮ ክሉ ረኣሱ ክምሰል ኢትትበደል ረሰሚ አትአመረው። ለዋወር ጠባዩዕ ኤረትርዮን በዐል ዕወት ከዋ ወህቱ ለመረሐ እዳረት ብሸልት እብ ልባብ እንድኢኮን፡ እብ ሽዑብ ሰበት ኢልትመረሐ።

ልጅነት፡ ቅስም ጀሪደት

እሱብዳልየት አርተ፡ አጀኒት ዐመልያት ልብ ገብእ እሎም

እብ መዓወነት ኤረትርዮን ወውላድ ኢጣልያ ሐካይም፡ እት እሱብዳልየት መርጀዕየት አርተ፡ እብ ጠቢዐት መሻክል ልብ እግለ ቦም አጀኒት ዐመልያት ገብእ እሎም ህለ።

ለዐመልያት ገብእ እሎም ህለ አጀኒት፡ ልትወለዶ እት ህለው ምስሎም ለትከለቀ መሻክል እቱ ክምቱ፡ አው ህዩ እብ ሰብሐ ሐናት ለልትርኤ ሕማም ልብ ለቦም ክምቶም ለሐበረት ሚዲካል ዳይሬክተር እሱብዳልየት አጀኒት ፕሮፌሰር ጽጌሬደ ገብሬሂውት፡ እት ቀበት 21 ሰነት እግል ዝያድ 1,600 ጅነ ዐመልያት ክም ገኦ ወፍገሪት ክም ረክበው ምኑ ወደሐት።

ለእብ ሰብሐ ገሸለት ሻይረስ ኮርን እግል አርበዕ ሰነት እትኩሩም ለጸንሐ ዐመልያት እብ ድግማን ምን አንበተ ሰዳይት ዐባይ ክምቱ እት ተሐብር ህዩ፡ ለዐመልያት ወደው አጀኒት ቀደም እለ ፍሩጋም ሰበት ዐለው፡ እት

ሰርገለ ጸገም ተረት ዛይደት ክም ዐለት እሉ አፍህመት።

ምስል እሎም ምን ሰነት 2022 እንዴ አንበተው እት ለኡትቀባብሎ ከደማት ለሀይቦ ለሀለው ውላድ ኢጣልየ መኤምረት ለገብእ መትዓምን፡ እምበለ እት ዓፍየት ናይለ አጀኒት ለቡቱ ዶር፡ እት ዐደዮት ዕልም ወተጃርብመ እብ ቀለ-ቀሎ ለኢልትርኤ ክምቱ፡ ፕሮፌሰር ጽጌሬደ እብ ተውሳክ አፍህመት።

መመቅረሓይ ሸቅል እሱብዳልየት መርጀዕየት አርተ አሰይድ ተወልዴ የውሃንስ እብ ጀህቱ፡ ለምስለ ምን ክል-ክልኤ ሰነት ምን ኢጣልየ ለመጸኦ ሐካይም ለገብእ ተዓውን ምህነት ዓፍየት፡ እብ ጠቢዐት፡ ሕማማት ልብ ለቦም አጀኒት

እግሎም መርሀዮ ክም ብእቱ ዲብ ለኣክድ፡ የም ዓመት ምን የም 2 አስክ 9 ጁን ለዐመልያት ክም ገኦ ሐበረ።

አንፋር ናይለ ምን ኢጣልየ ለመጽኦ መሕበር ውዳይ ሰን አሰይድ ኣለም ደሞዝ ወሲንዮር ሲልሾዮ ህዩ፡ ለወራት ሰኒ ድቁብ ምንማቱ፡ ምስል ሰብላም ሰብ-ምህነት ወእዳርዮን ናይለ እሱብዳልየት እንዴ ትሳደው ለገብኦ ሰበት ቱ፡ ለልኦደሚዕ ሸቅል ዐለ ወደሐ።

2^ይ ክፈል

ደምሳሳ ጸጋይ

ሕርጊጎ

ለወክድ፡ ዐሳክር አቶብዩ ምን ሳዐት 9:00 ላሊ እንዴ አንበተው እብ ጀህት ቅብለት ሕርጊጎ እንዴ ገብአው አሰክ በሐር ለህለ አካናት ዳብጣሙ ትመዩው።

ለሸባብ፡ ክምሰል ደረረው፡ እብ ጀህት ቅብለት ሕርጊጎ እተ ህለ ሕሊል ገጽም ሄረረው። ዲብ ሕሊል ክሪ እግል ሊበሎ ወዘብጥ እግል ልትከብቶም ሐቲ ገብኦ። ዲብለ ወክድ ለህይ “ወንበዴታት ዲብ ሕርጊጎ እንዴ አተው ልደረር ወምን ገጽ ላሊ ፈግሮ ህለው” ለልብል ከበር እግል ዐሳክር አባይ ባጽሖም ሰበት ዐላ፡ ጀብህት መጸአተነ እንዴ ቤለውቶም ዘብጥ ለከሰተው።

ዘብጥ ክምሰል አንበተ፡ ሓምድ ሐጂ አቡበከር፡ “በጥ በሎ! በጥ በሎ!” ቤለዮም እግል መልሂቱ። ዐሳክር አባይ ላኪን በክት ይሀበዎም፡ ለአርበኛ እተ ዶሎም ድራር ርሳስ አባይ ገብአው። ሓምድ ህይ ዶል ዲብ ልሸሕግ ወዶልመ ዲብ ልትባለስ እንዴ ሀርበ ፈግረ።

ሓምድ ሐጂ አቡበከር ክምሰል ሀርበ አሰክ ዐድ ሕጻን ይአቅበለ። እንዴ ደንገጸ እባሁ ሸንክት ግብለት አተላለ። ዐድ ወለት ክምሰል በጽሐ፡ “አምሐረ መጽአት ህረቦ! ህረቦ!” ቤለ። ሸዐብ ህይ ጀህት ግብለት ገጹ እግል ልህረብ አንበተ። ለዐሳክር ምን አጥራፍለ ሕሊል እንዴ አንበተው አሰክ ተሐት ዘብጥ ድቁብ ለአተላሉ ዐለው።

እሊ ክምሰል ገብኦ፡ ለዲብ ዐድ ሕጻን ለዐለው መሳኒት እግል መርዓዊ ሰዲድ እንዴ ጸብጠው አሰክ ገደም ገጽም ሀርበው። ሰሩርጋዝ ዲብለ ልትበህል አብያት ክምሰል በጽሐው እተ ዶሎም “ዘብጥ ህለ” ትበህለው። ለመሐብራይ ርሳስ ምን ቅብለት ሸንክት ግብለት እት ልተላወሕ ለረአው አንፋር፡ ለዘብጥ እብ ጀህት ግብለትመ ለአንበተ መሰሎም ዐለ። እብሊ ህይ መርዓዊ ወመሳኒቱ ዲብ ሐቲ ቤት እንዴ

አተው ተሐበዐው።

መርዓዊ ሐብ ምስል መሳኒቱ ክምሰል ጌሰ፡ እነ ወሰለስ መሳኒቹ እግል ዲብ ቤትነ ውሉዓት ለዐለዩ ፈዋኒስ አርመሸናሁ። እግል ህዳይ እንዴ ትበህለ ለዳለ ዐፍሸመ ሐብዐናሁ። ዲብ እንዴ ትመዩን ፈጅራተ ባካትነ ክምሰል አቅመትነ፡ ዲብለ ጋምል ሰዐር ለዐለ እቲ አጥራፍ በሐር ዕሽል ዐሳክር አቶብዩ ለዐል ወተሐት ልትረገሶ ዐለው።

እግል ሕርጊጎ እንዴ ከርደነወ ትመዩው። ሳዐት 7:00 እስቡሕ ክምሰል ገብኦ ህይ ለዐድ እንዴ ወረወ እብ ተማመ ሐንቲ መራቀብቶም አተው።

ግረ እሊ እነ ዲብ ቤት እግል እጽንሕ ሰበት ሐዜነ፡ እብ ሰዐይ አሰክ ከርሰለ ዐድ ሸክ እቤ። ዲብ ሐቲ ቤት እንዴ ሸከፍኮ ህይ ቀርቀፍኮ። ባብ ክምሰል ትከሰተ እግልዬ፡ ለኢታኬኩዎ ሐብ ወመሳኒቱ ዲብ ጸንሐውኒ። እንዴ አሰረተሐኮ ክምሰል ትገሰኩ፡ እግልሚ ሀረብ አሰክ ግብለት ክምሰል አትካረመው ሐበረውኒ። ብዙሕ እንዴ ይእጸንሕ ህይ ለዐልኮ እተ ቤት ምን ሐዲስ ትቀርቀራት። በዐለ ቤት ሸሂድ መሐምድሰዲድ ዐብደሰ (ሀንደስት ለዐለ) ለባብ ከሰተዩ።

ለቀርቀፈ ከማንዶሳይ ሰበት ዐላ፡ ዲብ ቤት ክምሰል ጸንሐናሁ

ሰኒ ሐርቀ፡ “እንቲም እግል ትህረሶ እንዴ እንቤቱ ማሚ ላሊ እብ ግዲደ እንዴ ቀሸሸናሆም ዘብጥ ለፈትሐነ። እግል ልቅተሉኩምቲ

ማጽኣም ለህለው።” ቤሌነ። ሐሬ ላኪን ምን ሐሩቀቲ በርደከ ክልኢቲ ባባት ናይለ ቤት እግል ልትከሰት አዘዘ። ዐሳክር መጽአው ምንገብእ ክምሰል ትፈተሽ እንዴ አተምሰለ እግል ለአሰእሎም ክምቲ እንዴ ሐበሬነ ህምድ ክምሰል እምብል ወዴነ። ግረ እሊ ዲብ ሕግሰለ ዲብ መንገአት ናይለ ቤት ለዐለት ዕጩት ዐባይ ትገሰ።

ሐቆ ገሌ ደቃይቅ ዎሮ ዐስከሪ ዲብለ ቤት ገጹ መጽኦ። “ተፈትሸዋል፡ ተፈትሸዋል፡” (ትፈሸት) ክምሰል ቤለዩ ለዐስከሪ፡

ዲብ እንርእዩ እት አሰሩ አቅበለ።

ባካት ሳዐት ሐቲ ናይ አደሐ ክምሰል ገብኦ፡ ሕርጊጎ ዋራመ ለወዐለው ዐሳክር አሰክ አካናቶም እግል ሊጊሶ ትከማከመው። እብ መካይን ለመጽአው አሰክ ባጽዕ አተጀህው። ለእብ ጅላብ መጽኦ

እፈንቲ ዲብ እብል፡ ገሮብዬ ክሉ እብ ደም ተሐንገረ። አርወሐቹ ሰበት ሽዕለለት፡ እንዴ ሐደግኩዎም እብ ሰዐይ አሰክ ቤቹ አተላሌኩ። እት እግር ገበዩ እግል ዋድቀት ለዐለት እሲት፡ “ክሎም ሞተው፡

ማሚ?” በሊስ ወሰኣል ደርብ ሕድ ፌተትነ እቲ ዲብ እትዐጀብ።

“ኢመጽአውነ ዎሮ ለአተ ይህለ።”

“ይብ፡ አዳም ላኪን ፈነ፡ ዐድ በዴት።” እቤሉ እንዴ አምረርኩ።

ዓይለቹ ወእግለ ህዳይ ለመጽአው ገሽ ምነ መለገት ለህ ከአፎ ክምሰል ፈግረው ሐሬቲ ለወትደሐ እዩ።

እስታዝ ስሌማን ኣድም ቀደም ለህ ዲብ አቶብያ ቲ ለአደርስ ለዐለ። ሐሁ እተ ወቀት ለህይ ሼክ ሕርጊጎ ለዐለ ሼክ መሐመድ ኣድም ቲ። እብ ዘመቸ እንዴ ትቀሰባ ቲ አሰክ መድረሰት ሕርጊጎ ለትዩመመ። ዐሳክር አቶብዩ ጅንሰዩት እግል ለአርእዮም ክምሰል ትሰአለው፡ ዲብ ኦዲስ አበበ ለአፍገረዮ ታሴረቲ አርአዮም። ሰበት አትፈክረዮም፡ “ዲብ እሊ ዐድ ሸፍተ ሚ እግል ቲዴ መጽኦክ? እግል ልቅተሉካቲ ማሚ?” ቤለው እግል ሰኔቲ ለገመው እት መሰሉ። ዲብ መኪነቶም እንዴ ጸዐነዉ ዲብ ዳግሞ ምስሉ፡ ዲብ አብያትነ ገጽም መጽአው። እግል ህዳይ ሐብ ትኩል ለዐለ ዳስ እት ለአሸር፡ “እሊ ዳስ ናይ ሚቲ?” ቤለው። ህቲ ህይ ናይ ሐዘን ክምቲ አሰአለዮም። እሊ ወክድ እሊ እት ቤትነ ኢቀርበው ወኢፈተሸው። አቡዬመ እግል ክሉ ባባትለ ቤት ካሰቲ ሰበት ጸንሐዮም፡ እግል እስታዝ ስሌማን ለቤለዮምተ ህግዩ ኣምነው።

* * *

ዐድ አሰይድ ሳልሕ ዐብደሊ ሳይቅ፡ ሰኒ ምነ ተአዘዩ ዓይላት ሕርጊጎ ዐለት። ቤቶም ምተሐት ካምሶ ሕርጊጎ እት ገብኦ፡ ምን ግንራራብ በሐር ሐድ 200 ምትር እትለ ህሌት መሳፈት እት ገብኦ፡ እት ጠረፍ ጽርግዩ ለትበኔት ተ። እግል ሕርጊጎ እብ ቤቶም እንዴ ወዴነቲ ለተአቲ ዲብ። መሐመድሰዲድ ሳይቅ፡ ለእተ መደት ለህ እት ቤቶም ለሳደፈ ሐደሰ ልትዘክር እት ህለ።

ንኡሽ ዐልኮ። እተ ምዕል ለህ (ሰንበት ዐባይ 6 ኣፕሪል)፡ እምዬ ኣምነ ዐብደሊ ዐሊ ዲብ ህዳይ እንዴ ተዐደመት ዲብ ዐድ ኢብራሂም ደሬዕ ዐለት። እግል ህዳይ ለገብእ ሐልዩት ወአሸግር ለትትጃገረ እሲት ሰበት ይዐለት፡ ዲብ ክሉ ዐዶታት ህዳይ ትትዐደም። እት ረአሱመ እምር ዜብጣይት ከበሮ ተ ለዐለት።

እሊ ውበዕድ ክምሰል ረኤኮ፡ ዓይለቹ በገ ለተርፈ ምነ አለቡ እንዴ እቤ ዲብ ዐሰስ አሰክ ቤትነ እግል ኢጊስ እት እብል፡ ኣምነ ያሲን ለትበህል እሲት ከፍ እንዴ አበለት ጸብጠተኒ። “አሰክ አዩ ትገደሰ ህሌክ? ዐሳክር አሰክ እሊ ግረ ቤትኩም ጫፍራም ህለው ማሚ?” ቲለተኒ። ሐቆ ገሌ ደቃይቅ ዐሳክር መካይናም እንዴ ጸዐነው ቢብ! ቢብ! ዲብ ለአብሎ ክምሰል ትበገሰው፡ ምን ሐዲስ እብ ሰዐይ አሰክ ቤትነ ጠለቅኮ። አቡዬ ክልኢቲ ባባት ቤትነ እንዴ ከሰተ ዲብ ኩርሲ ጃጌሕ ጸንሐኒ።

“አህ! ደሐን ህሌኩም ማሚ?”

ትሰኣሊኒ ድንገጽ ዲብ እንቲ።

ዓይለቹ እብ ሐያት እግል ትጽንሐኒ ለልብል ጌማም ሰበት ይዐለ እግልዬ፡ “ሕነ ላተ ደሐን ህሌኩ እንተ ህይ ደሐን ህሌክ

ህይ አሰክ ግንራራብ በድር ገጽም ትጃቀቀው።

አነ ህይ፡ አዜ ላተ ትበገሰው እንዴ እቤ አመት ዐይለቹ እግል ኢዴ፡ ምነ ሕሶዕ እተ ለወዐልኮ ቤት ፈገርኩ። ብዙሕ እንዴ ይአሳድር ህይ ገናይዝ ዲብ ክል አካን ሙዱድ ዲብ እንቲ ረኤኮ። እግል ገናይዝ ዲብ እትዐዴ አሰክ ቤትነ ሄረርኩ። ቤት እንዴ ይእበጽሕ ላኪን ሐቲ ለአምረ እሲት ዲብ አፍ ቤት ዋድቀት ጸንሐተኒ። “ሚ ገብኦኪ ይመ?” እቤሊ እብ ድንጋጽ ገሮብዬ ዲብ ለርዐዴ።

“አነ ደሐን ህሌኮ፡ ዓጽቹ ሌጣተ እብ ሰደፍ መንዱቆም ዘብጠውኒ። አመት ዐድ ሳይቅ ሌጠ ውዴ ወልዬ።” ቲለተኒ።

ዐድ ሳይቅ ክምሰል ጊሰኮ አርበዕ ግናዘት ክምሰል አክያሰ ረአሰ ሕድ ምዱዓት ጸንሐዮኒ። አርወሕ ለሶም ወለ አለሶም እግል

መዳልያይ፣ ሀንደም ግርማይ (ወድ ደረሰ) ተርጀመት፣ ሳልሕ ገመ

ስምስም ውቁል እተይ ለልትረኩብ ምኑ ዘርእ ዜድ!

ስምስም ዎሮ ምን አዝረአት ዜድ ቲ። ስምስም ዲብ መንፈዐት ነብረ ወድ-ኡዳም ምን ለወዕለው፡ እብ አግደምየቱ ዲብ ሳልፋይ ደረጀት ለልትረተብ ቲ። ብዙሕ አንዋዕ ክምቡ ለልትሸራሕ ስምስም፡ ለበዝሐው ህዩ አሳሶም ዲብ ቃረት አፍሪቃ ድወል ሹብህ ሳሕል ሳህረ፡ ዲብ ቃረት ኤስዩ ህዩ እት ህንድ ክምቱ ልትሸራሕ።

ብዙሕ ናይ ታሪክ ወሳይቅ ክመ ለሐብሩ፡ ስምስም 2000 ሰነት ቀደም ተውሊደት ነበእ ዒሰ እንዴ አንበተ እት ፍንጌ ህንድ ወመሶጳጣምየ ተባድል ትጃረት ገብእ እቡ ክም ዐለት ወምን ዘበን ቅዱም እንዴ አንበተ ዲብ ምስር ክም ደወ ልትነፍሶቡ ክም ዐለው ልትአመር።

ስምስም እምበል እሊ ምን ቀደም 2750 ሰነት እት ትርክ በቅል ክም ዐለ ተቃሪር ዕሉም አሳር ወዴሕ። ምናተ ዘርእ ስምስም እብ ርሒቡ እድንያይ መትአማር እግል ልርኩብ ለቀድረ ሳኪን፡ እት ክሉ ርክን እዲን እንዴ ትዘረአ እግል ልብቀል ክም አንበተ ቲ። ለበዝሐ መጅተመዕ እዲን “ትሩድ ከህላት ለቡ ዘርእ” እንዴ ቤለ ለሸርሐ ስምስም፡ እብ ፍንቱይ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ለበዝሐየ ድወል እዲን እብ ሸክል ትጃረት እንዴ ገንሐያሁ እብ ፋይሕ ዘርኣሁ ህለየ። ‘ኢንዲኩም’ ዎሮ ምን ኖዕ ስምስም እትገብእ፡ አሳሱ ህንድቲ። ሰኒ እንዴ ፈረ ብዙሕ እተይ እግል ልትረኩብ ምኑ ለቀድር ክምቱ ልትአመር።

እብ ደረጀት እዲን ቅያስ ፈርያት እተይ ስምስም ዲብ ሰነት 2013 ለበዝሐ ፈርያት ህንድ ወቻይን እትገብእ 4.2 ሚልዮን ሚትሪክ ቶን ክም ትረከበ ምኑ ተቃሪር ለአሸር።

ስምስም ክም አግደ ዒማት ዜድ ብለዕ እትገብእ፡ እብ ጽበጥ ቅዝእ ርዙቅ ክምቱ ምን ልትአክድ ወሐር ጠለቡ እት ለዐቤ ወዘይድ ሰበት መጽኢ፡ ብዝሓት ድወል እግል ልዝርኣሁ አንበተየ። ስምስም 50% ሽብሕ፡ 23% ካርቦ-ሀይድራይት፡ 18% ፕሮቲን፡ 12% ንፊይ/ገፊጭ ወ5% ህዩ እብ ማይ ለትብክ ዘርእቲ።

ስምስም ዲብ ለትፈናተ ኖዕ ትርበት እግል ልብቀል ለቀድር ከህላት ለቡ ዘርእ ምንመ ገብእ፡ ውቁል ቅያስ ጩወት ለበ ትርበት ሳኪን ኢትናስቡ። እምበል እሊ ውቁል ቅያስ ሐምደ ምን ለኢናስባም አዝረአት ቲ። እብ ዓመት ሕፋን ሓለት ጀው ለናስቡ ክምቱ ልትሸራሕ። እት ሕፋን ሓለት ጀው እንዴ ትዘረአ፡ ሻፍግ ዐቦት እንዴ አርኢ፡ ዲብ ፍሬ እግል ልብጸሕ ቀድር። እትሊ ለዐበ ክም መንፈዐት ለልትሸራሕ፡ አቅሩድ ዕጩት ስምስም የባሰ ናይ ልክህል በቃዐት ዐቢቲ።

ክሎም ኖዕ ስምስም ክም ትዘረአው ዲብ ደረጀት ፍሬ ለበጽሐ ዲቡ ወክድ ሐቲ ኢኮን። ገሌ ሻፍግ ገብእ እት ህሉ፡ ገሌ ህዩ ልትአክር። ዲብ አክቦት እተይ ሳኪን ሐቲ አድሕድ ለትሸብህ ገበይ እበ ልትአክቡ። ሰልፍ ልትዐጪድ፡ ሐቀህ እብ ጭቅመት ጭቅመት ልትአሰር፡ ዘርእ ለጸብጥ

ኩባሰል አስክ ትክ ልብል መራቀቡት እትገብእ እሉ ወዲብ አርድ እንዴ ተክለ ጸንሕ። እሊ ገብእ እት ህለ ሳኪን ምን ጠላለት ለሬመ፡ ወክድ መትኩሳት ካብሱል ዘርእ አስክ በጽሕ በርህት ጸሓይ እብ ቀላል ገበይ እግል ትእቲ ዲቡ አው እግል ልርኩብ እተ ለቀድር አካን እንዴ ከመርከ ጸንሕ። ዎሮ እሳር እት ረአሰ ዎሮ እሳር እግል ልትከሬ አለቡ። ስምስም እሊ ክሉ አግቡይ እንዴ ሐልፈ እተይ ክም ትረከበ ምኑ፡ ዲብ ምን ተሐት 6% ጠላለት ለበ አካን እግል ልትሐፈዝ አው እግል ልትከዝን ህለ እሉ። እትሊ እግል ልትአመር ለቡ ጋር፡ ዲብ ደረጀት እተይ እንዴ በጽሐ ለልኦቲ ስምስም፡ ለልትሐዜ አንደፎት እንዴ ገብእ እሉ እግል ልትከዝን ወጅብ።

እግል ዜድ ለልትሐሬ ስምስም ብሹል፡ ወምን ለዐል ወተሐት ልሙድ ሸክል ለቡ ዶል ገብእቲ ልትሐሬ።

ህንድ ወቻይን ስምስም እብ አፍሪኦት ዲብ አወላይ ተርቲብ ለህለየ ድወል እዲናተን። ምናተ እብ ደረጀት እዲን ለዐበ ወለ ረሕበ አርድ ሐርስ ለልትረኩብ ዲብ ደውለት ግሪክ አው ዩናን ተ።

ብዕድ ባርህ ጳዕደ ኖዕ ስምስምመ ህለ። እሊ ኖዕ እሊ ዲብ ምውዳቅ ጸሓይ ኤስዩ፡ እት ህንድ፡ አሜሪካ ወአርብ እብ ብዝሐ ልትዘራእ። ቻይን ወግብለታይ ምፍጋር ጸሓይ ኤስዩ እት ጸሊም ለነትል ሕብር ለቡ ዘርእ ስምስም ምን ለአፈርየ ድወልተን።

ስምስም ዲብ ንዛም ሙነት ሙጅተማዕ ኤስዩ፡ እብ ፍንቱይ ህዩ ምግባይ ምፍጋር ጸሓይ ፍንቱይ ጠምጠም ለቡ ክምቱ ልትሸራሕ። እብሊ ህዩ ስምስም እትሊ ለትብህለ በካት ናይለ ነብር ሙጅተማዕ ሕሩይ ወልሙድ ኖዕ ነብራቲ። ስምስም እምበል እሊ ለቡቲ ጠምጠም እብ ጽበጥ ቅዝእመ ለልትአመርቲ። ዲብ ዓፍየት አዳም ምህም ላቲ ካርቦ-ሀይድራይት፡ ፕሮቲን፡ ማግኒዝየም ወብዕድ ብዙሕ ሺታሚናት ወመዓድን ርዙቅ ክምቱ ለልትአመር ስምስም፡ እንክር ወባካት ለልትዘራእ እቲ ናይ እሊ እዲን፡ እብዝሐ ለለስተክድማሁ ዘርእ ወለአፈርያሁ እግል አመሮት እንዴ ተለየ ለህለየ እብ ደረጀት እዲን እብ ፈርያት ስምስም ስሙያት ለልትብህለ 5 ሰልፋያት ድወል ንርኢ።

እትሊ ሰልፍ ክሉ ለትትረተብ ደውለት ህንድ ቲ። ህንድ እበ ለህለ እሊ ትሮፒካይ ሓለት ጀው እንዴ ሰዴት፡ እብ ደረጀት እዲን ሰኒ ወሕሩይ ኖዕ ስምስም እብ አፍሪኦት ጠለብ ቀበት ዐደ እንዴ አትመመት፡ ጠለብ ዕዳገ እዲን እት አርወየት ሐዞት ዐባይ ምን በን መፍርየት ስምስም ላተን ድወል እዲን ሐቲ ቲ።

ካልኣይት ቻይን ቲ። ቻይን ዝያድ ብዕዳት መፍርየት ስምስም ድወል ኤስዩ፡ ጸሊም ኖዕ ስምስም እብ አፍሪኦት ለትትአመር ክምተ ልትሸራሕ።

ሳልሳይ ደረጀት ለትትረተብ ህዩ ናይጃርየ ቲ። ናይጃርየ ምን

ሳድሳይ ዲብ ሳልሳይ ደረጀት እንዴ ዐርገት ዲብ አስማይ ሰልፋያት ሐምስ ድወል እግል ትትረተብ ቃድረት ህሌት። እበ ለወዴቲ ለኢልትሐለል ጅህድ ለሰጀለቲ ዐውቲ ክምቱ ህዩ ልትአመር።

ምን ሐምስ ሰልፋያት መፍረየት ስምስም እንዴ ትበህለየ ስሙያት ለህለየ ድወል፡ ለዲብ ራብዓይት ደረጀት ለህሌት ደውለት ምያንማር ቲ። እለ ደውለት ዲብ ገሌ ወክድ ምስል ሰልፋያት አግደ መፍርየት ስምስም እንዴ ገብእት ርትብት ክም ዐለት ለወዴሕ ወሳይቅ ክመ ለአሸሩ፡ እብ ሰብ ለ ዲብ እሊ ቅሩብ ወክድ ለሳደፊየ ጀሐር ለሰበዩ መደረት ሳኪን እትለ ደረጀት እለ እግል ትከሬ ሰብ ክም ገብእ ልትህደግ።

ዲብ ሐምሳይ ለህሌት ደውለት አፍሪቀ ታንዛንያ ቲ። ምናተ ሙዝመት ነብረ እዲን እትሊ ቅሩብ ወክድ ለአፍገረቶ ተቅሪር ክመ ለአሸሩ እለ ደውለት እለ እብ አፍሪኦት ወተስዲር ስምስም ምን እዲን ለዐቤት ክምተ ለወድሕ ተቅሪር ንሹር ዐለ። ታንዛንያ ዲብ 2013 ምን ዎሮ ሄክታር 0.42 ቶን ስምስም ክም ኣቲት ናይለ ወክድ ተቃሪር ለሐብር።

ዜድ ስምስም፡ ጃፓንዩን እግል ነብረ እብ ፍንቱይ ምን ለልሐርዎ ቲ። እብሊ ሰብ ለደውለት እብ እተይ ስምስም እት እዲን ዲብ ሳልፋይት ደረጀት ክም ትትረተብ ልትአመር። ቻይን ካልኣይት፡ አሜሪካ፡ ከናዶ፡ ኔዘርላንድ፡ ፈረንሳ ወትርክ ህዩ አሰር ሕድ ምን ሳልሳይ አስክ ሳብዓይ ርቱባት ለህለየ ድወልተን።

ስምስም ምን ዲብ ብሩድ፡ ዝያድ ዲብ ሕፋን ሓለት ጀው ለናስቡ ናይ ዜድ ዘርእ ቲ። እብ ሰብ እሊ እብ ርሒቡ ዲብ ሕፋን ድዎራት እዲን ዝሩእ እንረክቡ። እት አፍሪቀ ሱዳን ወታንዛንያ፡ ህንድ ወምያንማር ህዩ እት ቃረት ኤስዩ ለዐበ ክፋል እተይ ስምስም ለለኣትየ ድወል ክም ተን ልትአመር። እሊ ክእኒ እት እንቲ ሐድ ወጠለብ ዓኢላት ናይለ ዐድ ምን አትመሞት ለኢልሐልፍ እተይ ዜድ ስምስም ለልትረኩብ እቲ ሌጠ እንዴ ወደየ ለልርኣያሁ ድወል ሐዳት ኢኮን።

ለትፈናተ ስምስም ለክሰስ ተቃሪር ክመ ለአሸሩ፡ አስክ ሰነት 2020 እት አፍሪቀ ሱዳን ለዐቤት ስምስም ለተአፈሬ ክም ተ ልትሸራሕ። ለደውለት እትለ ሰነት ዝያድ 1.5 ሚልዮን ሚትሪክ ቶን ስምስም ክም ኣቲት ልትአመር። ሐቆ ሱዳን ዲብ አፍሪቀ እብ አፍሪኦት ስምስም ካልኣይት ደረጀት ለትትረተብ ታንዛንያ እትገብእ፡ እትለ ሰነት ሐድ 710 አልፍ ሚትሪክ ቶን ኣቲት። ሳልሳይት ናይጃርየ 490 አልፍ ሚትሪክ ቶን ተኣቲ እት ህሌት እብ ዓመት ዲብ ሰነት 2020 ዝያድ 4.2 ሚልዮን ሚትሪክ ቶን ክም ዐለ ተቅሪር እተይ ስምስም ዲብ አፍሪቀ ለሽሬሕ ዲብ ሰነት 2022 ለፈግረ ተቃሪር ለአሸር።

እምበል እሊ፡ ተቅሪር ለዐበ እተይ ስምስም እብ ድወል ናይ ሰነት 2021 ዶል እንርኢ፡ እት ፍንጌ 68 መፍርየት ስምስም ላተን ድወል እዲን፡ እትሊ ወክድ እሊ መ ሐድ 1.2 ሚልዮን ቶን ስምስም እንዴ ኣቲት አወላይት ጋብኣት ለእንረክብ ሱዳን ቲ። ህንድ ወታንዛንያ ህዩ ክመ ዲብ ለዓል ለትሸራሕ፡ ካልኣይት ወሳልሳይት እንዴ ገብእየ ለትወቀለ እተይ ለኣተየ ድወል እንዴ ትበህለየ ርቱባት ህለየ። ቅብላት እሊ ጃፓን 13.9 ቶን፡ ኤኳዶር 17.8 ቶን፡ መቄዶንያ ህዩ 42. 4 ቶን እንዴ ኣተየ ለትደህረ እተይ ለረክበየ ድወል እንዴ ትበህለየ ልትሸራሕ።

ተቃሪር መአሰሰት ፋኣስታት (Faostat) ኣሳስ ለዋዲ እብ ደረጀት እዲን እተይ ስምስም ሰነት 2021 ሐድ 6.4 ሚልዮን ቶን ዐለ። እሊ ምን ናይ ቀደመ ለዐለት ሰነት 2020 ለለኣትየ ሐድ 6.83 ሚልዮን ቶን እብ አተመጣጥር ናይ 7.54% ምን ናይ ቀደመ 10 ሰነት ህዩ 25.8% ናይ መደሃር እሻረት ክም ሰጀለ ተቃሪር ፋኣስታት እንዴ ወሰከ ወደሕ።

ተቃሪር ናይ ሐድ 60 ሰኖታት ክመ ለሐብሩ፡ እተይ ስምስም ሰነት 1961፡ 1.42 ሚልዮን ቶን ለልሐልፍ ኢዐለኒ። ምኑ እንዴ አንበተ ህዩ ክል

ሰነት እብ ተቅዩም 2.53% ዐቦት እት ሰጅል፡ ዲብ ሰነት 2020 ዲብ 6.83 ሚልዮን ቶን ክም ትወቀለ ልትአመር። ምን እሊ 17.6% ሱዳን ለአፍሬቲ ቲ። ፈርያት እተይ ስምስም ምን ለደህረት አስክ ለትወቀለት ደረጀት እግል ልትወቀል፡ መፍርየት ድወል ለኢልትሐለል ጅህድ ክም ወደየ ወወድየ ክም ህለየ ለወደሕቲ።

እት ዐድናመ ሰኒ ብዙሕቲ ለልትብህል ምንመ ኢገብእ፡ ስምስም እብ ፍንቱይ ዲብ አቅሊም ጋሽ-በርክ እብ ርሒቡ ልትዘራእ። እብ ኣሳስ እሊ ህዩ እግል ነፍሶም እንዴ ገብአው ጠለብ ዕዳገ ዲብ አክመሎት ተረት ዛይደት ለለወቁ ሐረስቶት ሐዳም ኢኮን። ስምስም ዲብ ዐድነ ወሙጅተማዕነ እባሁ ልግበእ ወእንዴ ተዐሰረ ዲብ ብዙሕ መናፍዕ ንትነፋዕ እቡ። እንዴ ተዐሰረ ለተርፍ ገለፍ፡ ምን 35 አስክ 50% ጽበጥ ፕሮቲን ክም ቡ ሰብ መቅደረት ለሐብር። እብ ፍንቱይ ዲብ ወክድ ጀፋፍ፡ እግል እንሱሰ ክም ነብረ ወደወ እንዴ ገብእ ነፍዕ። እምበል እሊ ዲብ ነብረ ደወርህ ለሐሰ ቲ። ሰበት እሊ ስምስም እብሊ ለትሸራሕ ወብዕድ ብዙሕ መናፍዕ፡ እት ወግም እንዴ ኣቲክ ዲብ ዐድነ ወሙጅተማዕነ እብ ሕሽመት ለልትርኢ ዘርእ ቲ።

2^ደ ወናይ ደንበ

ሚኪኤል በርሄ

ዲብ እሊ ለትመቃረሐ ወቀይ እሊ፡ ምን ካልኣይ ብርጌድ ለእብ ጆን፡ ዐሊ ወቢቢሲ ለትትመረሕ ቦጦሎኒ፡ ተስፋ-ሚካኤል በርሄ፡ ናይ ጆን ወዲ ባሻይ ወወዲ ለገሴ ሰለሰ ሰርየትመ ምስተንክር እግል ልሽቀየ ዱሉያት ዐለዩ። ለዲብ ሳልፋይ ከጥ ሐርብ ለህሌት ቅወት ኣባይ ምን ግራህ እንዴ ዶረ ዲብ መሳክቦም እት እንቶም እግል ልትካረጃ ምኖንቶም። እግል እሊ ክሉ ክምሰል ሰልሰል ለትጸበጠ ኣልቃም እንዴ ተዐርረው ምን ግረ ድፍዑ እንዴ ጠውው እብ ሰምጥ እግል ልጅሎፋ ገብአው ምንገብኢ፡ ክምሰል ሽልሐተት ሌጣቶም ለመም እት ልብሎ እግል ልሸኦገ። ከጠር ብስር ቲ። ለሙናድሊን ላኪን ክምሰል ወድወ ኢትሽከው።

እብሊ ኣሳሰ እሊ፡ ለናይ ከረ ጆን ዐሊ ቦጦሎኒ ዲብ ሰለሰ እንዴ ትከፈሉት ዲብ ትትጫፈር ጠዌት። ህተ፡ ለዲብ ኮሚንታንግ ለትፈግር ቦጦሎኒ ኣይልኣብ ዓጸታተ። ህታተ ምን ግራህ ፈርህት እግል ኢተህሌ እለ ለኣግደ ወምህም ከጥ ሐርብ እግል ትጀራዋጥ፡ደማነታተ። ለእብ ለቀም ኣሸዋክ ጋብእ ለዐለ ናይ ሰዕ ሰነት ድፈዕ ኣባይ እንዴ ተዐዴት፡ እብ ሕቀቱ ተ እግል ትምጽኡ። በርሄ ተስፋ-ሚካኤል ወወዲ ባሻይ ለመርሐውን ክልኤ ሰርየት ህዩ ገበርዛህን እንዴ ትካፈለየ እግል ሳብት ድፈዕ እግል ልደምረ ትበገሰየ። ሕልቅም ናይለ ኣስክ ኮሚንታንግ ለትፈግር ቦጦሎኒ ህዩ ህተንተን።

ለእብ ቃእድ ፈሲለት ሸሂድ ተስፋ-ሃንሰ ለትትመረሕ ፈሲለትመ ምን ዓም ከጥ እንዴ ትፈንቴት፡ እብ በይነ ኣስክ ተ'በት ኢተሐለብብ እግል ትፍገር ቲ። እሊ ፍክር እሊ ክምሰል እብ ግድብ ከላት ዕጩት እግል ትባትክ ለትጀርቡቲ። እግልሚ ኢተሐለብብ ወድዋራተ ላቲ ትሩድ ወድቁብ ድፈዕ ኣባይ፡ እብ ሐቲ ፈሲለት እግል ቲጊሱ ቀደም ሑድ ኣውካድ ለልትሐለም ሽእ ይዐሉ። ፈድል ናይለ ዲብ ቀበት ሸንኪት ኣባይ ለልትመየው ኣንፋር ሰለለ ሸገን ላኪን ምንተ ወኣክል ኣዩ ብዝሐ ህለ? እብ ዋድሕ ድሩስ ዐለ። ለግረ ነትሎም ኣሸዋክ ወክረምድ ዲብ ባልሐ ህዩ ለቦጦሎኒ እንዴ መርሐወ ገጽ ቀደም ሌጠ ገናደለው።

ዐሳክር ኣባይ ወቅያደቶም ላኪን ክምሰል ሐልፈየ ላሊታት ሰዕ ሰነት፡ እንዴ ኣስተረሐው ሳክባም ዐለው።

ቦጦሎኒ ሐፊ - እግረ

ለኣሮ ህደፍ ዐለ እሉ ሙናድል ኤረትርዮ፡ እግል ኣሮ ታሪካይ ወቀይ፡ ዲብ ልጫፈር ዕላሉ እንዴ ደፍን ዲብ ልሳረር ለሐልፎም ክምሰል ህለ ይኣመረው ወኢደለው።

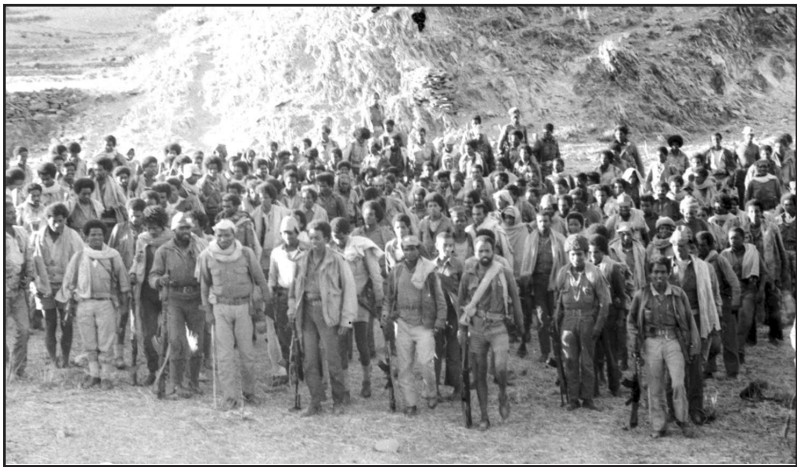
ለቦጦሎኒ እግል ክሉ እብ ለቀም ወእብ ሰብብ ሐርብ ወክርንቱ እበ ትቀተረ ድበዕ ዲብ ኣሸዋክ ለትበደለ ሳልፋይ ከጥ እንዴ ሐልፈት፡ ዲብ መሓዝ ክራት ዐለት። ተበት ኮሚንታንግ ህዩ ኣፍልበ እንዴ ነፍሐት እግል ልፍንገረ ልታኸው ክምሰል ህለው ረኡት። እብ ክእነ ምን ሳልፋይ ለካልኣይ፡ ወምን ካልኣይ ህዩ ለሳልፋይ ክብድብድ ቤሉ። ለከባደት ላኪን ክቡድ ዲብ እንቱ ቀሊልቲ። ቦጦሎኒ እብ ከማለ ኣርወሐተ እግል ትድፈዕ ለትትባደር እቲ ወቀይ!

ለቦጦሎኒ እብ ተድራብ ዝያደት ክሉ ህዩ እበ ትመቃረሐ ህደፍ ዲብ ኣሮ ነፈር ቅይርት ዐለት። ለኣብጸሐት ምሕርበት ህዩ ምሰል ጠሐረው! ”’ዲብ ናይ ኣምዕል ጽብሕ ምድር፡ እንጮጨኣይ ጸኣይ ወሕነ እብ ሕበር ለሃሚትክ እግል ንፍገርቲ፡ እሊ ጋብእ ቲ። ደብር ኮሚንታንግ ህዩ ወለ እብ እጃዘትክ ምንመ ኢገብኢ፡ ምን ርሽመትክ ዲብ ልትሞጠዕ ዲብ መቅጠን ሙናድል ልትከፊ ለዐለ ኣላፍ ጅሌል ሐጺን፡ ግረ እሊ፡ ክምሰል ድግም ሌጠ ፍቀዶም።” ክምሰል ትበህለ ቦጦሎኒ እብ ከማለ ገጽ ለዐል ዲብ ትርኢ፡ ኣስክ ርሽመት ናይለ ከዋክብ ጽብሕ ምድር ዲብ ረወራቲ ጉሱይ እሉ ለህለ መሰል ለዐለ ጸሊም ወሻንን ደብር ኮሚንታንግ ኣንቀዕረረት።

ለቦጦሎኒ፡ ልሰዕ ዲብ መሓዝ ሕዳይ እት እንተ ላኪን ለኢሐሰበተ ብቅት ሳደፈተ። መጅሙዐቱ ዲብ መርሕ ለዐል ወተሐት ልብል ለዐለ ሳሚኤል፡ እንዴ ኢጸብሕ ማይ እግል ልውረዶ፡ ናይ ኣምዕል ነብራሆም እግል ለኣምጸኦ ኣው እት ብዕደት ወራቶም እግል ልትፈረር ለሀራብጦ ለዐለው ዐሳክር ኣባይ ረኡ፡ ረዩሙ ቅሩቡ። ልሰዕ ሳዕት ዘብጥ ታመት ይዐለት። ኣርወሐቱ መትከረያት ኣቤት፡ ነፍሱ ሐልፈቲ። እብ ዕንቱ ዲብ ልርኡ እብ ሰላም ሸንን እት ልብሎ እግል ልሕለፎ በክት እግል ለሀቦም ይሐዘ። ዲብ ጨቢብ ሕሊል ህዩ ርሳስ ዲብ ልትከዔ ትሰመዐ። እበ ኢተሐሰበ ዘብጥ፡ ክሉ ለእብ ረዋገት እንዴ ኣስቀበ ጽብሕ ምድር ልታኬ ለዐለ ኣዳም ትፈክረ፡ ብዝሓም ህዩ

ለቦጦሎኒ ዲብ ሸረክ ኣቲት እንዴ ቤለው ሐሰበው። ለጌማም እት ኣካኑቱ ለዐለ። ለዘብጥ ዲብ ቀበት ኣባይ ቲ። ኣባይመ ትፈክረ። ዲብለ እብ ኣገር እንዴ ኢገብእ መካይኑ ለልትገናቤ እቲ መሓዝ ምን ኣየ ለትከረ ዘብጥ?

ዲብ ኣወላይ ከጥ ሐርብ ለህለው ዐሳክር ኣባይ ህዩ ዲብለ ቆሪ ግራሆም ለህለ መሓዝ እብ እሱዋቱ ዘብጥ እግል ልምጸእ ለቀድር? ዲብ ልትዕጀቦ ትቃነጸው። እግል ልብጠሮ ላኪን በክት ኢረክበው። እት ክል ረኣሰ ዐስክራ፡ ምሕርበት ናይለ እገረ እብ ኣክያስ እንዴ ዓሸበት ለትጠዌት እቶም ቦጦሎኒ3 ናይ ብርጌድ 26 ሰበጣናት መናዱቅ ኣስኮም ውጃህ ጸንሐ። ኩስኩስ እግል ሊበሎ ኣውመ ግልብብቶም ለዐለት ሸፈት ላሊሆም እግል ልቅለቦ በክት ለለህይብ ይዐለ። ሰርም ልሰዕ ዕንታቶም እቅሙጭ ዲብ እንቱ እግሆም ኣስክ ዐድ ሞት ሳፈረው። ድቁብ ለክፍ ቀናብል ወዘብጥ ርሳስ ህዩ እግል ዐለት ጽልመት በር ኣበለየ። ጀብህት ነቅፈ፡ ክምሰል ተኣምሩ ናይ ገጽ እት ገጽ ሐርብ እንዴ ኢገብኢ፡ ምን ዓጸት ኣባይ ክምሰል ዒዘር ለልትከዔ ርሳስ እግል ልሸዋንን ኣምበተ። ምስሉ ክሉ ሸእ ክምሰል ሸማል በሐር ለኣተ

እቲ እብ ሸፋግ ትሰንፈረ መውዒ ወጥርዓን ዘብጥ ወሞት እት ኣሮ መፍሰል ተሓበረው። ጀብህት ነቅፈ ህዩ ምንለ ቆሪ ሸንበኣተ እግል ተኣተንሰፍስ ኣንበተት።

ለትጸገመ፡ እግል መደት ዐስር ሰነት ከንፈሩ እንዴ ነክሸ ብሱቱ ወትርቡቱ ለዐቅቡ፡ ሰፍሬት እግል እብለዕ፡ ጸምኣት እግል እሱቱ እንዴ ኢልብል እግል ሞት ዕንታቱ ዲብ ለኣፋድድ ለትፈረጀየ ወእብ ትርኢኒ ለጌሰየ ሙናድል፡ ለዲብ ሕፈር፡ ንእሸናሆም ወዕምሮም ለኣለፈው ሸገን፡ ለበዐል - በዐለ ምድር ላቲ መክሉቅ፡ ዲብ ርሽም ድፍዓት ኣባይሙ ረኣሱ እንዴ ኣሸነን ቀሴ እት ህለ፡ “ሸሀዲ” ክምሰል ትበህለት፡ ምን ጠፋሐት በሐር ቀየሕ ለሐወጸት ጸኣይ እስቡሕ፡ እንጮጨኣየ እንዴ ኣብደረት ዲብ ክሉ ለድዋራት ማደደቲ። መጥ-መጥረ እብ ሓፊ እገረ ትትለበስ ለትመዬት ቦጦሎኒ፡ እት ረኣሰለ ርሽመተ ኣድብር በርህቶም እግል ልክዐው ኣንበተው።

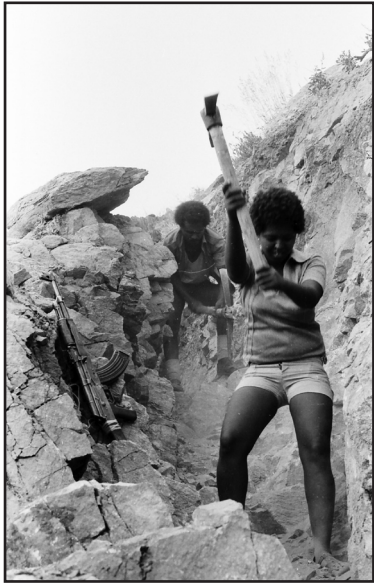
ለእብ ሓፊ እግረ ለትበገሰት ናይ ሕፋን ወሐይልኣብ ቦጦሎኒ ህዩ እግል ጸድፍ ደብር፡ ክምሰል ሚዳን

ኩረት እብ ሰዐይ ፋግረቱ ዐለት። ኣስክ እሊ መትወቃል እሊ ትበጽሕ ህዩ ሰለስ ሸሂድ ዳፍዐት ዐለት። ወለ ክለ ዲብ ሐቲ ሕፍረት ትእቲ እግል ትትወርወርቱ ኣመት ለዐለት። እግል ህደፍቱ ኣርሓት እገረ ኣስክ ዲብ እመን ልትበደል ለትደረበት። እግል እሊ ክሉ ለይኣመረ ኣባይ፡ እበ ልሰዕ ሳዕት ኣርበዕ መጋውሕ እንዴ ኢገብእ ዲብ ምስካቡ እት እንቱ ለረኣየ ገያደት ወሰፋየት ሸቅል እግል ልእመን ወልትከበተ ኢቀድረ። ክምሰል እሊ ዲብ ሐንቱ ምድር ለትፈርገዐ ብርካን ለመሰል ህጁም ቲ ዲብ ወራዱ ለትፈጀረ እሉ። ሑዳም ምን ዐሳክሩ ህዩ፡ እግል ሐቆ ሰለስ ወርሕ ምኑ ለትኬለመ መደውሻሽ ናደው እዝ ሕኔት ልርኡ

ልሕነቃሁ ኣንበተዩ። ጀብህት ነቅፈ እብ ግዲደ ተህንዘዘት።

ለእብ ሓፊ እገረ፡ ኣድብር ወሳሳት እሸዋክ ወሕጽሕጽ እንዴ ተዐዴት ኣሮ ምን ምእት ናይ ክለ ሒለተ ሌጠ እስትሸሃድ ለመጤት፡ ዲብ ርሽመት ደብር ኮሚንታንግ ለበጽሐት እብ ናይ ኖሰ ሸዑር ለበጥረት ቦጦሎኒ ህዩ ምን ባጽሐቱ ለዐለት ናይ በዲር መስከብ ኣባየ ኣስክለ ቅብላተ ሸንን ለዐለ ደብር ደንደን ኣቅመተት። ምን ቅብላት ሰኒ ቅሩብቱ ለመሰል። እብ ሪም ፈሪር ሰፊረት ደብር ደንደን ላኪን ደረጀት መሳወየት ሰበት ተዐደ፡ ምን ደብር ኮሚንታንግ እብ መትወቃል ወግርመት ዝያደት ለዘደ እንዴ ገብኦ ትረኣየ። ኢትጋጌት፡ “ደንደን፡ እሊ ሸረፍ እሊ፡ ናይለ እብ ክሉ ለትከዔት እትክ እሳት ወሐጺን እንዴ ኢትትሻረፍ እብ ስሙድ ምን ዋጀህሁ ሀለዮትክ ወመካሪትክ ፍሬሁቲ። እብ ፈድል ስሙድክ ለክዔካሁ ናይ ዐስር ሰነት ደም ቃሊ ሸገንክ፡ ረኣሰክ ርፈዕ ወዝያደትለ ህሌክ እተ ሸንን!” ልልብል ፍክር ዘዐት እብ ዘዐቱ ክሉ እብ ሐቲ ክርን እግል ቲበሉ ምንመ ኢቀድረት፡ እግል ዓርፍ እንዴ ኢትብል እብ ርሽመትለ ክምሰል ሰልሰለት ለትጸበጠው ውቁሳም ኣድብር እንዴ ወዴት ዲብ ትትባረን ኣምበ በጽሐት። ኣምቤ ኣክል መረበዓት ለገብእ ብለቅ እት ረኣሰ ሕድ ለትረጀመው ለከውኑ ኣድብር ውቁል ለኬለበየ ኣካን ቲ። ዲብ ሕግሱ፡ መዐስከር ዐቢ ወመርከዝ እዳረት ዴሽ ኣባይ ህለ። ሶቬትዩን ጌምየት እንዴ ኢተርፎ ለልትመየው እቲ ሳብት ወራውግ መዐስከር! ለቦጦሎኒ ህዩ ምሰል ክለን ምሰል ለትበገሰየ ውሕዳት፡ ዲቡ እግል ትጽንሕ ሸፋህ እንዴ ረፍዐት ትበገሰት። ክሉ ለተሐሰበ ትበጸሐ። ምንኬኑ ላኪን ብዕድ ኣስክ ኣፍዐበት ወከረን ለነሰእ ቲለል የዐለ እሊ። ዲብ ሳልሳይት ኣምዕለ ሸንን ዲብ ትብል ኣስክለ መበገሰ ሕሹም ኣድብር ኣቅበለት። ማርሰ 1988 ተለው እንዴ ትቤ፡ መደውሻሽ ናደው ወተሕረር መዲነት ኣፍዐበት ኣስክ መጽእ ህዩ ክምሰል ክለን ብዕዳት ሰናተ እግል መደት ሰለስ ወርሕ እግል ተኣስተርሕ፡ ዲብ ሳትር በዲረ ኣስክለ ሳትር ስሙድ ወዐውቲ ላቲ ድፍዓት በዲረ፡ ዲብ ጀብህት ነቅፈ ኣቅበለት። ጀብህት ነቅፈ ላኪን እብ ተማመ ምሰል ካምል ወሻምል ተፍቲሸቱ - ክላሰ!

ጀብህት ሽዕብየት ዲብ ሐቅ ወመሳዋት አንሳት ለዐለ እለ መውቀፍ ባይን ወእግል ፈዓልየቱ ለአፍገረቶ በርናመጅ ወእብ ዐመል ትሸቅዮ ለዐለት ድቁብ ወራታት ሲያሰት፡ ክምስልሁመ በያን እብ ዐመል ናይለ እንዴ አቀደመየ ለናደለየ አዋልድ አንሳት፡ ለተንዚም ዐባይ ሰዓየት አንሳት እግል ልርከብ አተቅደረዬ። ሐቅ አወላይ ሙእተመር ተንዚም እተ ዐለት መርሐለት በህለት ዲብ 1977-

78 ሆይ ትንክር አንሳት ዲብ ሰውረት እብ ዕጹፋት ዜደ።

እለን ዲብ ደንግብ 70ታት ዲብ ጀብህት ሽዕብየት እብ ብዝሐ ለናደለየ አንሳት፡ ፈዛዐት ሲያሰት ወመቅደረት ዓሰከርየት እንዴ ትሴፊየ፡ ዲብ ኩሉ አቅሳም ወዴሽ ቅታል እንዴ ትየመመየ፡ መጦር ውላድ ተብዕን እንዴ ተዐንደቀየ እግለ ሰውረት ደቅብ ሀበያሁ። ዲብለ መደት ለሀ ዐደድ አንሳት ሙናድላት 30% እግል ልብጸሕ ቀድረ። እለን አዋልድ አንሳት እለን ምን ብሩር ወምድን ወምንለትፈናተ ክፈፍል ሙጅተመዕ ለናደለየ ተን። ምንለ ርኡይ ጨቅዋ ተብዐት ወዲን ለዐለ ዲብ ብሩር ዐድነ ለናደለየ አንሳት ዲብ ንዓል ክፈሕ መሰለሕ ዲብ ሻርከ ርእየት ሆይ ተቀድም ዐቢ ዲብ

መስከለት መሳዋት ዐለ።

እምነት ሲያሰት ጀብህት ሽዕብየት ክቱብ ሌጠ እንዴ ገብአ እግል ኢልትረፍ ለሰደ ዓምል ምህም፡ ለናይ ጀብህት ሽዕብየት ነባሪ ፍዕል፡ በህለት ዲብ ስቅራት እንዴ ኢገብእ ዲብ ንዓል እብ ዐመል ወሸቅል ለለአምን ጠሪቅ ሲያሰት ቱ። እብለ እምነት እሉ፡ ጀብህት ሽዕብየት እግለ አሰክ ሚዳን ተንክረ ለዐለየ አንሳት፡ ዲብ ኩሉ መጃላት ናይለ ንዓል፡ ዲብለ ትፈናተ ርትባት፡ አሰክ ዲብ ዴሽ ቅታል መጦር ውላድ ተብዕን ክም ልትየመመ እንዴ ወዴት፡ መቅደረተን ወበቃዐተን ለለርእየ ዲብ አርድየት ወሰርዐት ክልቀት እለን። አዋልድ አንሳት ሆይ “መሳዋት እብ መሻረከት ዲብ ሸቅል” ለትብል ስቅራት እንዴ ጸብጠየ፡ ውላድ ተብዕን ስእያሙ ለይዐለው፡ ውቅል በቃዐተን ወሐጠረን እብ ዐመል አርአየ። ናይ እለን አንሳት ወጠንየት፡ ለትወቀለ መትሰባል ወእምነት ሆይ፡ ረታዐት እምነት ሲያሰት ጀብህት ሽዕብየት ዲብ አክዶት ወአተረዶት ዶር ዐቢ አግደ። ክም ነቲጀት ናይ እሊ ዲብለ

ተለ መራሕል፡ ረአይ ውላድ ተብዕን ምን”አዋልድ አንሳት ጸር እግል ልግበአ እትናቱ፡ ዲብ ወለት አንሳይት ለአለቡ ሐርብ ኢልትዐወት” ለልብል ፈህም ፋዜዕ እግል ልትዐዴ ቀድረ። አኪድ ሆይ እት ሚዳን ሐርብ ለትረኤት ፈራሰት አዋልድ አንሳት ዲብ ዐለም ሐድቱ ለልትሳነ። ዲብ ብዕድ ይማምመ ምንገብእ፡ አሰክለ ሰኒ ክቡድ ወለለትህልክ ነሐር አዳም ለለሐዜ ናይ ጋራጃት ወበንየት ተሕትየት አሽቃል እንዴ ሻረከየ ለትወቀለት ተረተን እብ ዐመል አርአየ።

መሻረከት አዋልድ አንሳት ዲብለ ትፈናተ ውሕዳት ጀብህት ሽዕብየት (1989)	
ጅንስ ሸቅል መሻረከት አንሳት እብ ምእታይት	
ዲብ ዴሽ ቅታል	23.0
መሳኔዕ	29.5
መዋሰላት	22.5
ዓፍየት	55.2
ብዝእ	19.6
ሐርሰ	19.8
ኤለክትሮኒክስ	25.0
እርሻድ አልቀሚ (ሃገራዊ መአርሐ)	1.7
ማልዬት	9.5
እትሳላት	33.1

እሊ ዓላብ እሊ ለምን ከሪጠት ዐለም እግል ትሸጠብ እንዴ ትፈረደት ሀለዮተ እግል ተአክድ ዲብ ንዓል ለዐለት ኤረትርየ፡ መስከለት መሳዋት አዋልድ አንሳት ክም ቀድየት አሳሰየት እንዴ አምነት እብ ክም ሸቅት እሉ ወዝያድ ብዝሓት እትለ ትፈናተ አዋልድ አንሳት ለከሰስ እድንያይ እትፋቅያት ለፈርመየ ወእብ ሰብቱ ብዙሕ ለቤለየ ድወል ሙሰተቅላት እብ ዐመል እግል ተአክዶ ክም ቀድረት ለለአሸር ቱ። ዲብ ንዓል ክፈሕ መሰለሕ፡ ምን ሐርብ እንዴ አንበትክ ዲብ ኩሉ ወራታት ለዐለ ዶር ወመሻረከት አዋልድ አንሳት ኤረትርየ፡ እግለ ንዓል ምነ ዐወተ ምህም ዐዋምል እብ አውለየት ለልትዘከር ቱ።

ክም እሊ ተሀደገ፡ እብ ጀብህት ሽዕብየት ለከልቀተ ናይ ንዓል አርድየት፡ ብዝሓት መሰል ሰኔት አዋልድ አንሳት፡ ሐጽር ዓዳት ወአድያን እንዴ ተዐደየ እት ሚዳን እንዴ ፈግረየ ስለሕ እንዴ ረፍዐየ ፈዛዐት ሲያሰት እንዴ ትሴፊየ ለትፈናተ ምህናት መልከየ፡ ዲብ ዴሽ ቅታል ልግበእ ወሀይኣት ጀብህት ሽዕብየት ዲብለ ትፈናተየ ርተብ እንዴ ትየመመየ ዶር ዐቢ ወድየ እት ሀለየ፡ ለበዘሐ አዋልድ አንሳት ሆይ፡ ዲብ ሕሩር አራዲ ልግበእ ወዲብ ሐንቱ አባይ ለዐለ ብሩር ወመዳይን፡ ዲብ ልጃእ እት ድወል ካርጅ’ ዲብ መዝማት ጀማሂር እንዴ ተሓበረየ፡ እግለ ንዓል እብ ኩለ ለትትሐዜ ሰዳይት ዲብ ደግፋሁ ትረአየ። ዲብ ቀበት ከዋ አባይ፡ ዲብ ብሩር ወመዳይን ዲብ ቀበት አባይ እንዴ ገብአየ፡ ዲብ ሐንቱ ሰኒ ሰ’ድት ወናይ ተሐዲ ሓለት፡ ሐጠር ለጠልብ፡ ለትወቀለ መትሰባል ለልሐዜ፡ ዛይድ ሰባት ለለትሐዝየ ናይ ምስጢር ወራታት ለአተመ ለዐለየ፡ ዲብ እሊ ዳይ እሊ ለአስተሸሀደየ ወአረይ ለለሸዕልል ሰጅን ለገብአየ አንሳት ብዝሓት ተን።

ተንዝማት አዋልድ አንሳት ክምለ ቀደም እለ ለትሸረሐ፡ ጀብህት ሽዕብየት ለለደሚዕ ወፈዓሊ መሻረከት አንሳት እግል ተአክድ ለቀድረት እብ ስለል ጣፍሐት ተአለምቤ የዐለት። ድቁብ ተሓድያት ናይ ዲን ወዓዳት ዲብ ልትቃበላቱ ዲብ ደንግበ እት ቀረደ እግል ትትዐወት ለቀድረት። እሊ እግል ቲዴ ለቀድረት፡ ዲብ ቀድየት ሐቅ ወመሳዋት አንሳት ለኢልትሀንዝዝ መብደእ ወፈዛዐት ሲያሰት ምን ዐለት እላቱ። ዲብለ መርሐለት ሰልፍ፡ መሻረከት አንሳት ዲብ ንዓል እግል ሐብለኩት ለዐለ መቃወማት ቀሊል የዐለ። አዋልድ አንሳት ዲብ እጅትማዓት እግል ኢልሻርከ ለመትዕ፡ ወለት አንስ ምን ቤት እግል ትፍገር፡ መጦር ወድ ተብዐት እንዴ በዋረት እግል ትትሃጌ” ዓዳትነ ወዲን ኢሰምሐ” ዲብ ልብሎ ለልትጣጠር ሕዳም የዐለው።

ምስል ኩሉ ለዐለ መቃወማት ላኪን፡ ጀብህት ሽዕብየት አንሳት ናይ ነዝሞት ወአፍዝያት ሀደፈ እንዴ ሐጠጠት እብለ ፈይሐት አተላሊት። ፈዛዐት ወመሻረከት አንሳት እት ለዐቤ አክለ ጌሰ ሆይ፡ እብ ወሕዳት ወሐሸምት ዲብ ልትከምከመ፡ ምን ቀበተን ከዋድር እት ልትረበየ፡ እብ ደረጀት ደገጊት፡ መሓፈዛት፡ ሙዲርያት መሓብር አንሳት (ማሕበር አዋልድ አንሳት ኤረትርየ) ክም ከውነ ገብአ።

እብለ መትንዝም እሊ እብ ብዝሐ ከዋድር ክም ፈረየ፡ ኤረትርያት አንሳት፡ እብ ደረጀት ወጠን ለከምከመን ወጠንያይ መሕበር አትሐዘየን። እብለ ሆይ ዲብ ተእሲስ መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤረትርየ ለመርሐ ተጠውራት ትረአ። ክምለ ቅድም እንዴ ቤለ ለተሀደገ፡ ንዓል አንሳት ኤረትየ እስትቅላል ወጠን ወሸረፍ እንሳኒ ቀደም መትአሳስ መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤረትርየ

ምንመ አንበተ፡ መትአሳስ ማሕበር ላቱ ኤረትርያት ዲብ ዕዛል ኦሮ ወጠንያይ መሕበር እንዴ ትከምከመየ እግል እስትቅላል ወጠን ልግበእ ወሐቅ ወሸረፍ አንሳይት እብለ ትደቀብ ወለትዝመ አግቡይ እግል ልናድለ አርድየት እግል ትዋፈሕ ምህም ምዕራፍ ዐለ። እግል ታሪክ መትአሳስ ወጠንያይ መሕበር አንሳት እንዴ ሀረሰን ዲብ ንትሃጌ፡ ቀደምለ እብ ጀብህት ሽዕብየት ለትነሰአት መባደረት እብ ደረጀኣት ወጠን መሕበር አንሳት እግል አሰሶት እብ ጀብህት ተሕሪር ኤረትርየ ለትነሰአት መባደረት ክም ዐለት እግል ልትዘከር ምህምቱ። ጀብህት ተሕሪር ኤረትርየ ዲብለ እት ሰነት 1971 ለወዴቶ አወላይ

ሙእተመር ወጠኒ፡ አሰሶት መዝማት ገቢል ዲብ ቀራራተ ካትብቱ ዐለት። እብ አሳስ እሊ ዲብ ሰነት 1974፡ ዓም መሕበር ኤረትርያት አንሳት ክም ተአሰሰ አወጀት። ጀብህት ተሕሪር ኤረትርየ፡ ምንለ መደት ለሀ እንዴ አንበተት እዉጅ መሕበር አንሳት ምንመ ዐለ እሉ፡ ዲብ ቀበትለ ተንዚም ለዐለ መትካፋል ሲያሰት ወለዘይድ እብ ሰብብለ ዲብለ ተንዚም ዓምም ለዐለ ቤልሳይ ሐር ሐሸም ለመሕበር ክምለ ልትሐዜ እግል ልትጠወር ኢቀድረ። ሚርሐት ጀብህት ተሕሪር ኤረትርየ እግል መሻረከት አንሳት ዲብ ንዓል ክፈሕ መሰለሕ ዲብ በርናመጀ ምንመ አየደቱ፡ ለተንዚም እብ አሳሰይ መሻክል ሲያሰት ልትዐዘብ ወአሰክ ልትፈንጠር ምን አዝመት ዲብ አዝመት ሰበት ተ’ክለ፡ ክም ኩሉ ብዕድ፡ መሻረከት አንሳት ዲብ ጀብህት ተሕሪር ክምለ ልትሐዜ ኢትጠወረት።

ዲብ ጀብህት ሽዕብየት ዶር

ዲጂታልያይ ምህዞ ለከስተየ ጅግረ ተዕዲን

እብ እቅትሳድ ድቁባት ለልትብህለ ድወል፡ ዕዳገ እዲን እግል ዐሚም እተ ለወድያሁ ጅግረ ሕሩይ ፈርያት እግል ቀደሞት ወሐዳይስ ምህዞ እግል ክልቀት ለልትሐዜ እንታጅ ማደት መዓድን እግል ልምለክ ልትጀበረ። እትሊ ለህሌናሁ ተጠውራት ዲጂታል ተክኖሎጂ ሰኒ ምህም ለልትብህለ መዓድን እብ ብዝሐ ለመልክ ድወል አው መአሰሳት ህዩ ናይ መትጃጋር መቅደረት ወቅል።

ክም ካሜራት፡ ኮምፒዩተራት፡ ተሌፎኖት፡ ባትሪያት (ሐጀር) ለመሰል ዲጂታል አላት ለልትሸቄ እቦም መዓድናት እግል ምልክት ክቡድ ጅግረ ገብእ ክም ህላመ ልትአመር። ገሌ መዓድን ዲብ ሒዳት ድወል ሌጠ ለልትረከብ ሰባትቱ እምበለ ለረክባሁ ናይ እቅትሳድ መሳልሕ፡ ናይ ዲብሎማሰየት መክሰብመ እግል ልርከብ እቡ ለአቀድረን። እት ወክድ ናይ ትጃረት ክላፋትመ ክም መትፋርሂ ሰላሕ ሰበት ልትነፈግቡ ዲብ ትሩድ መዋቅዩ እንዴ ገብእየ እግል ልትከሐደ ለአቀድረን።

እት ቻይን እብ ብዝሐ ለልትረከብ ፊር ኤርዝ (ቃሊ ጨበል) እት ልትብህል ለልትሰሚ ዝያድ 17 ኖዕ ኪማእያት ለልትረከብ ዲብ ኖዕ ትርበት ቱ፡ ምን ማግኔት (ቀናጢ) አሰክ ክሉ ኖዕ ዲጂታል አላት ዲብ ሸቅየት ለነፍዕ ሰበትቱ ብዝሓት ድወል ምን ቻይን ክም ነስአ ልትአመር። ናይ ትጃረት ክላፋት እተ ለወድየ ዲቡ ወክድመ ለድወል ካልኣይ ወክድ እግል ለአተፍቀ ልትጀበረ።

ዶናልድ ትራምፕ ርኢሰ አሚሪክ እተ ለዐለ ዲቡ ወክድ ምስል ቻይን ዲብ ክቡድ ናይ ትጃረት ክላፋት ኣቲ ክም ዐለ ልትፈቀድ። ቻይን ናይ ትጃረት እንተሃዝ ወዴ ክም ህሌት ለሐሰበ ትራምፕ፡ እተ አሰክ አሚሪክ ለልኣቱ ቃሊ ጨበል (ትርበት) ወሰኑት ደራይብ ዋዲ ዐለ። ላኪን እግል ቻይን እንዴ

ኢገብእ እግል ዕዳገ ዐዱ ቱ ለደረ። ሰበቡ ቻይንመ ዐውል ናይለ ቃልየት ትርበት እግል ትወሰክ ትጀበረት። አሚሪክ ህዩ እግል መዓድን እግል ትትጋረፉ ኢቀድረት። ምን ለትመልኩ ርዝቅ መዓድን ዕዳገ እንዴ መልኣት እግል ናይ ቻይን እግል ኢተአርክሱ ህዩ፡ ዲብ ሰነት እግል ተፍርዩ ለትቀድር ሐድ ሐቱ ዕሰራት፡ ናይ ቻይን ሌጣ ቱ ለገብእ። ሰበት እሊ፡ ምን ለልትሐዝዩ ቃሊ ጨበል፡ ለ 80% ምን ቻይን ተኣቱ ክም ህሌት ልትሸራሕ።

ድወል እዲክ መባጽሐን እግል ራቀቦት ክሰሐ እግል ለአግምመ፡ እብ ክሰሐ ለኢአለቡ ከርህበት - ለትትበድል ጣቀት እት አፍረዮት ልትረከብ። አላት ለትትበድል ጣቀት እግል አፍረዮት ህዩ እምበል ቃልየት ትርበት ብዕድ ክም ሊትዮም ለመሰል መዓድን ለኢልትቀደርቱ። እት ክለ እዲን ምን ለህለ ጠለብ ቃልየት ትርበት ህዩ ዝያድ 70% ምን ቻይን ቱ ለለኣቱ።

እሊ መዓድን እሊ ምን ብዕድ ለፈንትዩ እት አግቡይ ተዕዲኑ ለህለ በሰር ምን ኣካን ዲብ ኣካን ልትፈናቱ ሰበት ገብኣቱ። እት ቻይን ለልትረከብ አግቡይ ተዕዲን ቃልየት ትርበት፡ እት ብዕድ ድወል ለልትረከብ እግሉ ለመሰል መዓድን እግል ተአፍግር እቡ ኢልትቀደርኒ። ምን ደውለት ዲብ ደውለት እት ለትፈናተ ሸቁል ተዕዲን ሰበት ልትአሰሱ፡ እት ሐቱ ደውለት ለሸቁ አግቡይ እት ብዕደት ደውለት ክም ኢልትደገም ሰብ መቅደረት ለአፍህም። እግል ተአጫርዩ ብዙሕ እስትህላክ ወበሰር ሰበት ለአትሐዝዩ ፊር ኤርዝ አው ቃልየት ትርበት እግል ልትብህል ቀድረ።

ሸዌደን ዲብ አርብ ለዐበ ዕቁር ቃሊ ጨበል ክም ረክበት፡ ቀደም ሐድ አዋርሕ ዲብ ዴማት አክባረ ንሹር ዐለ። አርብ እት ቻይን ምን ለህለ እግል መተንካብ ባልሐ ገብእ እንዴ ትብህለ ልትዋገም። እሊ መዓድን እሊ እግል አጫራይ ወክድ ወብዕድ ቅወት ክም ጠልብ ተአመረ። እንዴ ትጫረ እት ዕዳገ እንዴ ኢትከርዩመ 15 ሰነት ክም ለአትሐዝዩ ሰብ መቅደረት ለአፍህም።

ቀደም ቅሩብ ሰኖታት ጂዮሎጂያይ ድራሳት ምን ለህበዩ ተቃሪር፡ እት እዲን ሐድ 120 ሚልዮን ቶን ዕቁር ቃሊ ጨበል እግል ለህሌ ክም ቀድር ሸሩሕ ዐለ።

ለተቅሪር ሐቀለ ፈግረ ዮም ዓመት ምን ትረክበት ሐብሬ ህዩ እት ቅብለታይ ክፋል እዲን ዲብ ባካት ምሒዋ አርክቲክ ብዕድ ወሰክ ቃልየት ትርበት እግል ለህሌ ክም ቀድር ወግም ህለ ልትብህል።

እሊ እግል ብዙሕ አዝቡን ለገኣት ትግባእ ሐረከት ለኢዐለት እሉ ቅብለታይ ክፋል እዲን እትሊ ወክድ እሊ እብ በሐር ወጀው፡ ታዮኖት ገብእ ዲቡ ክም ህለ ተቃሪር ለሐብር። ድወል ከናድ፡ አሚሪክ ወሩሰየ እተ ባካት ናዩቱ እግልዬ ልትበጸሕ ለልብላሁ ቃትረታት ክም ህለ ለልትአመር እትገብእ፡ እብ ረሰሚ ለዐለነያሁ ሰወር ከራይዋ ላኪን ክም ኢህለ ልትአመር።

እግል ቅብለታይ ክፋል ግልቡብ ለጸንሐ በረድ ምን ሰነት ዲብ ሰነት እት መክክ አው ልትመየስ ሰበት ጌሱ፡ ማይ ናይ ምሒጣት ወጀዛይር ዲብ ልትቀለዕ መጽእ ህለ። እብ ሰብብ እሊ ዲብ ልትቀለዕ መጽእ ለህለ በሐር ወምድር፡ መዓድን ጣ ቀ ት እግል ለህሌ እቱ ክም

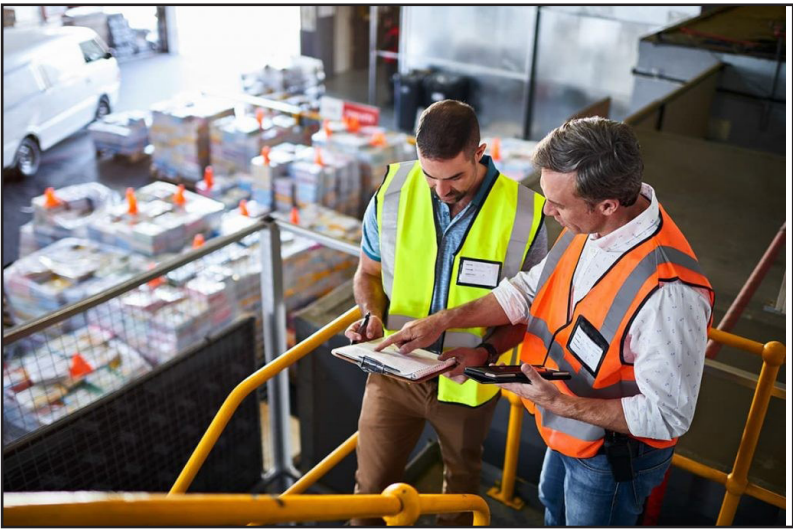

ቀ ድ ር
ልትዋገም።

ክም ቃሊ ትርበት ሊትዮም ለመሰል መዓድን ለህለ እቱ ባካት ለመልክ እንክር ህዩ፡ ዲብ መብትቅበል እት እቅትሳድ እዲን ለትወቀለ ዶር እግል ልጽበዋ ክም ቀድር ልትሸራሕ። ምናተ ምስለ ምሒዋ ለልትጋወረ ድወል ኩለን ለለተፍቀ ዲቡ ዋዴሕ ሕዱድ እንዴ ረሰመዮ፡ ዲቡ አተፈቀየ ምንገብእቱ መዓድን አርክቲክ ዲብ መንፈዐት እግል ልውዐል ለቀድር።

ተናን ለአለበ ጣቀት አው ከርህበት እንዴ ትጠወረት፡ መዋሰላት ወናይ ሰፈርያት ምን ቃሊ ትርበት ለልትሸቁ ማግኔት አው መቅነጢስ እግል ለህሌ ወጅብ። ማግኔት እግል መሓርካይ እግል ለአዱሩ ገብእ ምንገብእ ህዩ፡ ምስል ሐጀር እግል ልትጸበዋ ቡ። ለሐጀር፡ ሊትዮም ምን ለልትብህል እትሊ ወክድ እሊ ዲብ እዲን ሰኒ ምህም ጋብእ ለህለ መዓድን ቱ ለልትሸቁ።

ሊትዮም ለልትረከብ ዲቡ ባካት እዲን እግል አመርት ለገብእ ናይ እዲን መአሰሳት ጅግረ ህዩ፡ ዲብ ታሪክ ርኡይ ለኢልኣምር ክምቱ

ልትህደግ። ሊትዮም ክም ቃልየት ትርበት እት ለትሐደደ ባካት ሌጠ ኢኮን ለልትረከብ። ዲብ ብዝሓት ድወል እዲን እብ ለትፈናተ ቅያስ ክም ህለ ልትአመር።

እብ እቅትሳድ ለደቀበየ ድወል ሊትዮም ህለ እለንመ ምንገብእ፡ እግል መሳልሕ ወጠን ምህም ወክም እስትራተጂያይ ርዝቅ ሰበት ልርእያሁ ብዝሐ ወቅያስ ኢልሐብረ ወእብ ሸፋግ ኢለዐድናሁ። እት በረ በህለት ዲብ አፍሪቀ ወግብለት አሚሪክ ለልትረከብ ድወል ላኪን ክቡድ ናይ ታዕዲን ጅግረ ወድየ ህለየ።

ጃዝ ወጋዝ ልትመጣወር ለህለ መዓድን ሊትዮም

እግል አሰክ ሰነት 2030 ጽቡዋ ለህለ ናይ ክሰሐ ድዋር እዲን እግል አንቀሶት ለገብእ በርናጅ ህደፉ እግል ለአብጽሕ፡ ድወል እዲን ለትትበደል ጣቀት ዲብ ጠወርት ጅህድ ወድየ ክም ህለየ ልትአመር። እግል ጀው/ፈዳእ እዲን እብ ትናን ገልብብ ለህሌት ለትትበደል ጣቀት - እብ ለትጀደድ ጣቀት እብ በደሉት፡ እት እዲን ተጠውር ሓለት ጀው ለለአመጽእ በርናምጅ እግል ተርጀሞት ለልአቀድር ብዙሕ ምህም መናፍዕ ከምክም።

እብ ሃዋእ አው እብ በርህት ጸሓይ ለትትከለቅ ጣቀት፡ ምን እስትህላክ፡ ለትትጀደድ ሰበት በዝሕ፡ እግል ትትከለሰ አው እግል ትትመም ለኢትቀድር ሰበት ቱ፡ ለትትጀደድ እንዴ ትብህለት ትሰሚ።

እግል እሊ ክልኡ ዴማት ጣቀት እት ከርህበት እግል በደሉት ህዩ ጣቀት ለልሐፍዝ ሐጀር ለትሐዜ። ሐጀር እግል ልትሸቁ ህዩ ብዙሕ መዓድን ለትሐዜ። እግል መሸቀዩ ሐጀር ለልውዕል 'ሊትዮም' ለልትብህል መዓድን እብ ብዝሐ ለመልክ መአሰሳት አው ዕቁር ርዝቅ ለበን ድወል፡ ዲብ ጅግረ ሐለት እቅትሳድ ደማነት ለበ ቅወት ራክባት ህለየ።

ክም ጅሌ፡ መክሰኮ ወደሊሸየ ለመሰለ ብዝሓት ድወል ግብለት አሚሪክ፡ ክም ኮንጎ ኪንሻሽ ለመሰለ ድወል አፍሪቅዮ፡ ዕቁር ርዝቅ ሊትዮም ክም መልክ ተኣክደ ከህለ። ናይ ጅሌ እት ዕዳገ ምን ሸብብ

ብዙሕ ሰኖታት ዋዲ ህለ። ናይ ዕዳገ ሐራት እግል ዐሚም እተ ለገብእ ጅግረ እት ፍንጌ ብዝሓት መአሰሳት ክቡድ መትሐዋራር ካልቅ ክም ህላመ ልትአመር።

እተ ለተልየ 12 ሰኖታት ለበዝሐ ሸዋርዕ እዲን ምን ለትትጀደድ ጣቀት እብ ለልትሐረክ መካይን እግል ልትሐረር ገብእ ምንገብእ፡ እት ረኣሰለ ዲብ እዲን ለህለ ናይ ተዕዲን ኣካናት፡ እብ አምኣት ለልትዐለብ ብዕድ ሐዲስ ታዕዲን እግል ለህሌ፡ እት ብዝሓት ድወልመ ሰእየት ለልህይብ ናይ ተዕዲን ታዮኖት ገብእ ህለ።

ሊትዮም ሸብህ እት ክለን ቃራት እዲን ለልትረከብ መዓድን ምንማቱ እግል ተዕዲኑ ጣፍሕ ላቱ ዲብ ዎር ባካት እብ እኩብ ለልትረከብ ዲቡ ላኪን ሐድቱ። እብ ናይ ተዕዲን ቀዋኒን እብ እኩብ ለልትረከብ ዲቡ ባካት እግል ምልክት እት ፍንጌ ናይ እዲን መአሰሳት ክቡድ ጅግረ ገብእ ህለ። መአሰሳት ተዕዲን ልትነፍዐ እቡ ለጸንሐየ ናይ ተዕዲን እትፋቅያት ክም በዲሩ እግል ለአተላሌ ክም ኢቀድር ለሸርሐ ድወል፡ እግል አንተህዞት እብ ለኢፈደሐን አግቡይ ልትባሰረ ህለየ።

እብ ታዮኖት መአሰሳት ብዙሕ ክዙን ሊትዮም ራክበት ለህሌት ዚምግባዩ፡ ትርበት ሊትዮም እንዴ ሐፍረየ ደንክ ለጸንሐየ መአሰሳት ካርጅ እንዴ ከርዐት፡ እግል መዓድን እት ቀበት ዐደ እንዴ አጫረየ እግል ልንሰኣ ቅርርት ህሉት። እለ ምሳዳር እለ ምን ለኢትጫረ ጨበል፡ እብ ተውሳክ ናይ ሸቁል በክት እብ ክልቀት፡ እተይ እግል ትርከብ እቅዱረ ህለ።

ሶኖረ እተ ልትብህል እት ሚክሲኮ ለህለ አድብር፡ ዲብ ሐድ ርቡዕ ሚልዮን ሄክታር ብዙሕ ክዙን ሊትዮም ርኩብ ህለ። ናይ ታዕዲን ተሰሪሕ ለትህየበየን ብዝሓት ናይ ለትፈናተየ ድቁባት ድወል መአሰሳት መ መሰሓት ታዕዲን እቱ ፍሩራት ህለየ። ላኪን ጃዝ አው ናፍተ ወሊትዮም ናይ ሕኩመት ርዝቅ ሰበትቱ ናይ ካርጅ መአሰሳት እብ ውፋቅ ምን ለአትያሁ ወለዐል ለበጽሐን አው ለመልካሁ ክም አለበን ርኢሰለ ደውለት እት እመር ህለ።

ነጃት ዑስማን

ተርጀመት ስያሰት

1ይ ክፈል

ስያሰት ዲብ ናይ ክል ምዕል ወራታትኅ ልምድት ከሊመት ምንማተ፡ መዕነተ ላተ ክል ዶል፡ ሕቡሉክ ወምን አግቡዩ ለሸክፊ መፍሁም ቱ ለበ፡ ገሌሆም አንፋር፡ ‘ኣነ ዲብ ስያሰት ልብ ይእከፊ፡ ዲብ ስያሰት እዳዬ እግል እክፊ የሐዘ’ እት ልብሎ ልትሰመዖ፡ ክእነ ልብሎ ዲብ ህለው ላኪን፡ ስያሰት ምን መፍሁመ በራ በህለት ቱ፡ ስያሰት ከም ገበይ ከያነት ወቅሽሹ፡ ምን አጅል ስልጠት መትብእሱ፡ ወሕሰይ ዲብ ሕድ ሕዝቦት፡ ወብዕድ ለገብእ ሓጃት ዊደት እንዴ ገኡት ሰበት ትትፈሆም፡ ከም ከጢረት ወለ ኢትትቀረብ፡ በረ ምን እንሳንዩት ላቱ መጃል ለዐለብ ህለው በህለት ቱ፡ ዲብ ሽዑብናመ “ ስያሲ” ዶል ልትበህል ከም ቀሻሽ ወዜምታይ ለልትዐለብ ነፈር ዐለ፡ እሊ ገሌ ምነ ካጢ ተርጀመት ስያሰት ቱ፡ ገሌሆም አንፋር ምን ስያሰት ብዕድ መጃላት ዕልም ዲቡ ልብ ከሩ ወምን ስያሰት እግል ሊሪሞ ጀርቦ ትርእዮም፡ ምናተ፡ ስያሰት ሚ ተ? ምን ስያሰት በረ ወሕር ዲብ እንተ ህይ፡ እግል ትንበር ልትቀደር ገብእ? እሊ ሰኣላት እሊ እቱ እግል ብልሰት፡ ዲብ ታሪክክ አቅብሎት ለኣትሐዜ፡ ሽዑብ ኤረትርዮ፡ እግል ምሮት ክፈል ዘበን እብ ለፈናተው ምስተዕምረት ውላድ ጋነ ወአግቡይ እዳራቶም፡ ስያሰቶም ወቀዋኒኖም ልትሐከም ነብረ፡ እሊ እግል ንዩት ወመስለሐት ናይለ ሙስተዕምረት ለከድም አግቡይ ንዛም ህይ፡ እት ረኣሰ ሽዑብ ኤረትርዮ፡ አከይ መዋዲት ወጨቂጥ ሰበት ኣትሉ፡ ሽዑብን ኣሰልፍ እብ ለኢትዝመ ወሐር እብ ንዝም ወጥወር አግቡይ እንዴ ጋብሁ ንሴ፡

ሽዑብ ኤረትርዮ፡ እንዴ ልትዘመት ልትቃጨፍ ወልትካዩድ፡ ሕሸመቱ ወሐቁ ክዩድ ወንኩር ዲብ እንቱ፡ ሐን ዐዛብ ምስተዕምረት እግል ልንበር ኢሐረ፡ ከመ ‘እስትዕማር ሐቆ ሀሉ፡ መቃወመት እግል ተህሌ ላዝምቱ’ ለትበህለ ህይ፡ ሽዑብ ኤረትርዮ፡ እግል ሐቁ ወሕሸመቱ መቃወመት ሰበት ሀረሱ፡ እሊቱ ዮም እንዴ ተወወተ፡ ሕር ናይ ኖሱ ሕኩመት እግል ለኣሰሰ ቀድረ፡ እብ ሐጨሩ፡ ስያሰት ምን እሊ መብደእ እሊ ከመ እንፍህማ ተ፡ ብዕደት እንዴ ኢትገብእ፡ ለሸዑብ ኤረትርዮ ሓለት ጅርቦት ወጨቂጥ ወእት ፍንጌ ምስተዕምረት ወሽዑብ ኤረትርዮ ለከልቀተ፡ እብ ገበይ

ሰላም ልግበእ ወሰላሕ ለገብእ ንዳል፡ እተ ክምስልሁመ ኣዜ ገብእ ለህለ ጅህድ ተዕማር ወጠን ለትከሰስ ተ፡ ምስተዕምረት ዋልያን፡ እንግሊዝ ወኣቶብዩ ዲብ ኤረትርዮ፡ እግል መሳልሐን ለትከድም ስያሰት፡ ለቡ አንዝመት ስያሰት እግል መትቃዋም ወአፍሽሎት ህይ፡ መዋጥኒን ኤረትርዮ፡ ርሐም ወሽዕቦም እንዴ ንዝመው ሐለት እግል ሊደው ወእንዴ ናደለው እግል ልትዐውቶ ለተአቀድርም ስያሰት እግል ለኣሰሰ ላዝም ዐለ፡ ሰበት እሊ፡ ምስተዕምረት ዲብ ኤረትርዮ፡ እግል ርሐም ለትወጤት ስያሰት ወእግል ሽዑብ ኤረትርዮ፡ ለትጨቅጥ ተ ለእለ ልተብዖ ዐለው ገበይ፡ ሽዑብ ኤረትርዮ፡ ቅብላት ምስተዕምረት ወድዮ ለዐለ ንዳል ሕርዮት ወጠን፡ ናይ ሕርዮት ወሕቁቅ ሀደፍ እግል ሰርገሎት ለኣቅደራ ቱ፡ ዲብ ረዩም ሰኖታት ንዳል ለጠወረዩ ስያሰት ውሕደት፡ መትዝም፡ ዴሽ፡ በርናምጃት፡ እስትራቲጅዮት ወሰሙድ ዐለ እሉ፡ ሰበት እሊ ስያሰት፡ አክልሕድ ክመ ናይ ፍክርዮት እብ ክልኤ እት ሕድ ለኢበይኣ አግቡይ ተርጀመት እግል ትትፈሰር ትቀድር፡

1ይት፡ እግል መስለሐት ሽዑብ ለትወክል፡ ዐዳለት፡ ሰላም፡ ውሕደት፡ ወተጠውር እግል አከዶት ለትከድም፡ መትቀድማይት ወዲመቅራጥያይት ስያሰት ተ፡ 2ይት፡ ጅንስ ስያሰት ህይ፡ ጨቢብ መሳልሕ ለትወክል፡ እግል ወራር፡ እስትዕማር፡ ጨቂጥ ወዘማቴ ለትከድም ናይ መትደንጋር ወምልክዮት ስያሰት ተ፡ እሊ አግቡይ ካፈሎት እሊ ዕሙማይ ሰበት ገኣ፡ ክሉ ምዩል ስያሰት እትለን ክልኤ ከፈፍል ሌጠ ክም ለኣቱ እግል ልትነሰእ ኣለበ፡ እሊ አግቡይ ካፈሎት ላኪን፡ ክም መርጀዕ ዓም ስያሰት እግል ልትንሰእ ቀድር፡ ምን እሊ እት ለዐል ለትሀደገ አሸያእ እንዴ ትበገሰነ፡ ስያሰት ሚ በህለትቱ፡ ናይለ ልብል ሰኣል በሊስ እግል ልትሐዜ ቀድር፡ እብ ዓመት፡ ስያሰት በህለት ድወል አውመ ዲብ ቀብተን ለህለ መሓብር ቅወት ስያሰት፡ ክም ረኣሰ ማልዩን፡ ሽቃሉ፡ ሐረሰቶት፡ ሰብ ምህነት፡ ወብዕዳም፡ መሳልሐም ወአህዳፎም እግል አከዶት ለወድዎ መትዝም ወንዳል ለከሰሰ ብሰር በህለት ቱ፡ እብ ብዕድ ከሊማት፡ ስያሰት እግል ሀለዮት ድወል፡ ሄራር ሕኩማት፡

ጅንስ እዳራት፡ ለፈግሮ ቀዋኒን፡ ብዞሕ ወሐድ መሳልሕ ወምራድ ለትከሰስ ተ፡ ስያሰት፡ ዲብ ፍንጌ ሽዑብ እብ ሰብ መሳልሕ ወመትፈናታይ አፍካር ለልትከለቅ ክላፍ ለትባልሕ ወለባሌሕ አግቡይ ለትባሰር ገበይ መ ተ፡ እሊ እብ ኩሉ አግቡይ እት ዐመል ሐቆ ኢተርጀመ ህይ፡ ናይ ሐለት ንዳል ወሐርብ ሰበት መጽእ፡ ስያሰት ክም መሻቀዩ ንዳል ትገብእ፡

ዲብ ምጅተመዕ፡ መናበረት፡ ሽቅል ትጃረት፡ ጅንሱ ዓዳት፡ ሰልጠት ውብዕድ ለፈናቱ ሐሽምት ወጠበቃት እንረክብ፡ እት ምግብ እሊ አቅሳም ምጅተመዕ ወጠበቃት ህይ፡ ናይ መሳልሕ ወምራድ ፈንጨጋር ሰበት ሀሉ፡ እት ፍንጌ ራክባም ወድቡራም፡ አግብር ወጽኖ፡ ሽቃለ ወሰብ ረኣሰ ማል፡ ሰብ ሰልጠት ወሰልጠት ለኣለቦም፡ እብ ሰላም ልግበእ ወሐርብ፡ ዲመ ትሉሉይ ንዳል ሀሉ፡ እብ ብዕደት ገበይ፡ እት ምግብ ድወልመ እት ፍንጌ ጽጉባት ወሓግላት፡ እት ፍንጌ ነኣይሽ ወዐባዩ፡ እት ፍንጌ ትሩዳት ወሓምቃት ድወል ክል ዶል ትሉሉይ ጅግራታት ወንዳል ሀሉ፡ እሊ እት ፍንጌ ምጅተመዳት ወድወል ለልትረኤ ክላፍ፡ ኣሳሱ ረኤና ምን ገብእ፡ ርዝቅ ጠቢዐት ወኣዳም ለሸቀዩ አርዛቅ ቱ፡ ሰበት እሊ ለአግዳ ሀደፍ ንዳል ስያሰት፡ ራቀቦት አርዛቅ ቱ፡ ዲብ ሐቱ ደውለት አርዛቅ እብ ከፎ ከም ልትካፈል፡ ምን ሚ ጅንሱ፡ ከም ዶል ከም ነሰእ ለትሐድድ ወንዛም ለተአጸብጥ ረኣሰት አው ሰልጠት እግል ተህሌ ላዝም ቱ፡ እለ ሰልጠት እለ ሕኩመት ትትበህል፡ ሰበት እሊ ሕኩመት፡ ዲብ ሐቱ ደውለት፡ ሓለት አርዛቅ ለትራቅብ ወለ ትወዝዕ፡ ለትወቀለት ሰልጠት ለበ ንዛም ስያሰት ተ፡ ሰልጠት ሕኩመት ህይ፡ ዲብ ክሉ አራዲ ስያሰት፡ ክሉ አጅናስ መሻቀዩ ዕንፍ በህለት [ዴሽ፡ ፖሊሱ አምን፡] ለትራቅብ ለትወቀለት መስኡልዮት ሰበት ገብኣት፡ ናይ ስያሰት ሰልጠት ትትበህል፡ ናይ ስያደት ሰልጠት በህለት እት ረኣሰ ብዕደት ሰልጠት ለኢተአጀዝ፡ ዲብ አራዲህ ለትወቀለት ረኣሰት በህለት ቱ፡ ሰበት እሊ ናይ ሕኩመት ሰልጠት አውመ ናይ ስያሰት ስያደት፡ ለአግዳ ሽኡን ስያሰት እግል ትግበእ ላዝም ቱ፡ ሰልጠት እብ ኮፎ ገበይ? ለልብል ሰኣል ህይ፡ ምህም ወኣሳሰ ሰኣል ስያሰት ቱ፡

በዲር እተ ዘበን ለቅዱም፡ ሰልጠት ናይ ሐዳም አፍራድ፡ ክም ምሉኩ ጸንዲት ውብርጅዋዚን ምን ኢገብእ፡ እት እዴ ሽዑብ ከም የዐለት ታሪክ ወዴሕ እግልነ፡ “ሰልጠት ናይ ሽዑብ ተ፡ ወድ ሚን ኣደም ዲብ ቀደም ቃትን ክሉ ሐቱ ቱ” ለልብል አፍካር ህይ ዲበ ሐልፈየ 300 ሰኖታት ለትጠወረ ሐዲስ አፍካር አው አርእስ ቱ፡ እሊ አፍካር እሊ ኣሰክ ኣዜ ኣያም

ቅሩብ በህለት ቀደም 50 ሰኖታት፡ ዲብ ሐንቱ እስትዕማር አርብ ለዐለ ድወል ንኩር ለዐለ አፍካር ቱ፡ ለበዝሐ አማክን ዓለም ህይ ሐንቱ እስትዕማር አርብ ሰበት ዐለ፡ መብዝሐ ሽዑብ፡ እበ ሐዳም ጩቅጠት፡ ሐቁ እንዴ ትከዩድ፡ ጭቁጥ እት እንቱ እግል ልንበር ሰበት ትጀበረ፡ ንዳል እግል ሊዴ

ላዝም ዐለ፡ እብ ፈድል እሊ ረዩም ንዳል ህይ፡ ዮም አዳም እት ቀደም ቃትን ሐቱ ከምስል ቱ ወሰልጠት ናይ ሽዑብ ከምስል ቱ ክሉ ለዋፈቅ እተ ሐቂቀት ጋብኣት ትትረከብ፡ ሽዑብ ኤረትርዮ፡ እግል ሕርዮቱ ወሐቁ ለኣትበገሰየ ሰውረት ህይ፡ ሐቱ መስል ናይ እሊ ንዳላት እሊ ተ፡

ልተላሌ.....

ሸባብ፡ ለትፈናተ ምህናት እት ኩልያት ማይ ነፍሐ ወሐመልማሎ ለህይብ

መሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ ኤረትርዮ መንጠቀት ሳዋ ወመኣሰሳት ተዕሊም ወቁል እት ኩልያት ማይ-ነፍሐ፡ እብ ለትፈናተ ምህናት ተእሂል ህዩቦም ለዐለው 147 አዋልድ ለብእቶም፡ 326 ደረሳይ እት ዮም 6 ወ7 ጁን ትደሕረው፡

ለተእሂል አርተዖት ሺድዮ፡ ህግዩ እሻረት ወህግዩ ዐረብ ክምስልሁመ አምር ክቱብ፡ ግራፊክስ ወኤሌክትሮኒክስ ለሸምል ቱ፡

እት ዓደትለ መድሐራት፡ መስኡለት መሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ ኤረትርዮ መንጠቀት ሳዋ ወመኣሰሳት ተዕሊም ወቁል ኣሰይዶ መንሱረ እስማዒል እት ኣስመዐተ ከሊመት፡ አግደ ሀደፍ ናይለ ተእሂል፡ ደረሰ መጥ-መጦር ድራሰቶም ኣካዲምዮት፡ እብ ምራዶም ለለሐርወ ምህናት ተእሂል እግል ልርከቦ ክምቱ ሐበረት፡

ዐሚድ ኩልዮት ዕሉም ጠቢዐት ፕሮፌሰር ገብራይ ኣሰገዶም ወዐሚድ ኩልዮት ሀንደሰት ወቱክኖሎጂ ዶ/ር ከሕሳይ ንጉሴ እብ ተረቶም፡ መሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ ኤረትርዮ እት አምዕላይ ወራታት ናይለ ኩልያት ለወድዩ ዶር እት ተሐምዶ፡ ሸባብ ደረሰ ኩልያት እተ ልትዝም ተእሂል ምህናት እብ ፈዛዐት እግል ልሻርት ትፋነው፡

ወካይለ ተእሂል ለትህየበው፡ ህይ፡ ለእግሉ ረክበው ምህናት ምስለ ድራሰት ኣካዲምዮት እንዴ ተሓበረ፡ እት ሄራር መንበርሆም ምህም ክምቱ እት ለሐብር፡ ለካሰባሙ ህለው ምህናት ክም ኣሳሰ እንዴ ነስኣው፡ ደለ ምኖም ትጠለብ እግል ለአግዱ ዱሉያም ክም ህለው ገለድ በኣው፡

ርኢስ መሕበር ወጠን ጸማይም አርትርዮ ኣሰይድ ወልዴሚካኤል ሰኢሌ እብ ተረቱ፡ መሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ ኤረትርዮ መንጠቀት ሳዋ ወመኣሰሳት ተዕሊም ወቁል እግል ደረሰ ኩልያት ለነዝመ ተእሂል ህግደ እሻረት ዶር ዐቢ ክምቡ እት ሸርሕ፡ ዝያድ እግል ልተላሌ ትፋነ፡ እት ደንገበ እግል ደረሰ ሽሃት ወጀዋእዝ ተህየበ፡

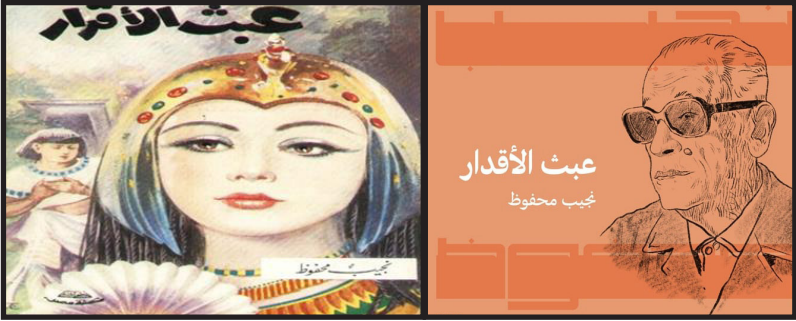
እሊ ክእነ እት እንቱ እት እት ዮም 8 ጁን ኩልዮት ሐርስ ሐመልማሎ ምስል መሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ ኤረትርዮ አቅሊም ሳወ ወውቁል ተዕሊም እብ መትዐዋን፡ 52 አዋልድ ለብእቶም 117 ደረሰ ተእሂል ምህነት ሀበት፡

እትለ ገብኣት ዓደት መድሐራት፡ ዐሚድ ናይለ ኩልዮት ፕሮፌሰር ወልደአምላኽ አርአየ እትለ ኣስመዐየ ከሊመት፡ ሸባብ ደረሰ መጥመጦርለ ኣካዳምያይ ድሩሶም ምህነት ወአምር እግል ልርከቦ ምህም ክምቱ እንዴ ሸርሐ፡ ለኩልዮት እብ ልለሔስ ክም ተአተላልዩ ሐበረ፡

ፕሮፌሰር ወልዴ አምላኽ እንዴ ኣትሉ፡ ለተእሂል ራክባሙ ለህለው አምር እብ ፍዕል እግል ልጠወሩ ወእግል ድዋርም መስል-ሰኔት እግል ልግብኣ ትፋነ፡

መስኡል መሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ ኤረትርዮ ዲብለ ኩልዮት ሻብ ኣቤል የውሀንስ እብ ጀሀቱ፡ ለእግል መደት ሰለሰ-ወሬሕ ለተህየበ ተእሂል፡ አወላይት ራድኢት ወመዲድ ካህረበት ለከምከመ ክም ዐለ ወድሐ፡

ተመህ ቀደር

ደደፍመ ሐቀ እለ ብዙሕ ኢትጸበረ። ስሙ “ደደፍ ወድ ብሻውሮ” እት ትብል ትትነደህ ክም ሰምዐ ለልቡ ሆንደገ። ናፈ ህዩ ክምእለ ቤለዩ፡-

- ደደፍ ሳርሐነ ግድም ዮም ላቱ ምስልነ ዐድ ተአቀብል ኢመስልኒ፡

ለጀነ እግል ሰርሐ እደዮም እንዴ ነስኦ አስክለ ባብ ረትዐ። እተ ሐሽ ክም አተ እት እዴ ማኑ ለዐለት ቁርፈት ዲበ ነስኦዉ። እተ ቁርፈት ለዐለ ጅንዲ በለሊቱ እግል ለአፍግር አምረዩ። ለጀነ በለሊቱ እንዴ አፍገረ ዲብለ ግንዳብ ሐኪም በዐለ ሸክም ሸዶብ ቀርቡ። ለሐኪም ተማም ክም ፈሐሰዩ ኩለ ለሓለቱ ተማም አትቃመተዩ ወፈግዮ። ወእግል ጅንዲ “መቅቡል ቱ” ቤለዩ። ለጀነ ሰኒ ፋርሕ ወልወቅ እት እንቱ በለሊቱ ለብሰ። ለጀንዲ አስክለ ሐሽለ መድረሰት እንዴ መርሐዩ እበ ቀደሚሁ ሓልፋም ለዐለው ደረሰ አትዐረዩ፡

ለሐሽ ሰኒ ረሐብ ሰበት ዐለ ለመሳሐቱ ምን ኦሮት ዐቢ ድጌ ለዐቤ ዐለ። እበ ሰለሰ እንክሮም እብ ከሌብ ዐቢ ድቡእ ዐለ። ለከሌብ እብ ንቁሽ ናይ ሐርብ ወስወር ናይ ጅኑድ ወአሲሪን ሰሩጉይ ዐለ። ለራብዓይ እንክሩ ህዩ አብደትለ ደረሰ ወለ ሙደርሲን ወመካዝንለ ዘኸረት ወለ አስልሐት ወመካትብለ ማርሐት ወለ ዙባጥ ወመሳክብለ አፍሩስ ወከላይብለ ዐረባት ብኑይ እቱ ዐለ። ለሐሽ እብ ቀላል ለኢልትኡቱ መስከብ መስል ዐለ። ለጀነ ለአካነት ሰኒ ዕጁብ እት እንቱ እት ለአትቃምተ ወልትፈከረ። እተ መለልሂቱ ለጁምዓም ዐለው ተሓበረ። እብ አሰሎም ወፈሰሎም እት ልትመክሐ ወእብ አበዎም ወአብዕቦታቶም እት ልትፋወሾ ጸንሐዉ። ኦሮት ምኖም ህዩ እግል ደደፍ ክምእለ እት ልብል ትሰአለዩ፡-

- አቡክ መሐርባይ ቱ?
ለጀነ ለሰኦል ዱዩግ ምኑ እት እንቱ ረኣሱ ነክነከ። ምናተ እብ ክርን ሕብንት፡-
- ኣነ አቡዬ ብሻውሮ ሙፈትሽ ሀረምለ መልክ ቱ።

ምናተ እትለ ገጽለ ልትፋረዱ ለዐለ መለሀዩ አሀምዩትለ ሙፈትሽ ክም አግነዐ እበ ለተሐብር እሻረት ኢትረኡት ወክምእለ እት ልብል በልሰ ዲቡ፡-

- አቡዬ “ሳካ” ማርሓይ ፍርቀት “ዓዩ” ሬፍዐትለ አርምሐት ቱ።
ደደፍ እለ ሀገጊት እለ ሰበት አምሸገዩ ትም እት ልብል

ለአተንሰዮም ዐለ። ምናተ ምስል ርሐ እት ኩሉ መጃላት ምን ለዐሌሆም እግል ልግበእ ገለድ አተ። ዐመልዩትለ ከሸፍ ወለ እኽትባራት እንዴ ኢተአትካርም እግል ሰለሰ ሳዐት አተላሌት። እሎም ለዕዉታም ዐለው እት ልታከው ምነ አንክርለ መሳክዮም ኦሮት ዛብጥ መጸዮም። እብ ገጽ ቅሙድ እት ለአቀምቶም ክምእለ ቤለዮም፡-

- ምን እለ ሳዐት እለ ወሐር ለገበኦ ልግበእ ምንኩም ፈውደት እግል ዲመ እንዴ ሳርሐዩ ርሐ እግል ንዛም ወጣዐት እግል ለአዳልዩ ወጅቡ። ምን ኣዜ ወሐር ለገበኦ ልግበእ ጋር ኩሉ እት ሐን ንዛም ሳርም ክም ለአሴርር እግል ተአምሮ ብእትኩም። ስኩብኩም ወስታይኩም ወነብራኩም እንዴ ኢተርፍ እት ቀበት እለ ንዛም እለ ክም ለአሴርር ክልኩም እግል ትፍሆሙ ብእትኩም።

ለዛብጥ አሰር አሕድ ሰፍ እንዴ አጽበጦዮም አስክለ መሳክብ አተጀህ እዮም። ወእብ ኦር ኦሮት አሰር አሕድ እግል ልእተው አዋምር ተሀዩበዮም። ደለ አተ ምኖምተ ከእተ ገበዩ ኮም ናይ መኽዘን ዐቢ እቡ ለሐልፍ እት ሀለ እግል ክል ምኖም እስእን ሰንደል ወክባዩት ወስልጣንዩት ጸዐደ ክም ተሀዩበዮም። ዲብለ ዐናብር ለዐ-ዕሰረ ዐራት ክም ጸብጥ ዱሉይ ለዐለ ትፈንጠረው። ክል ዐራት ከናይ በይነ ከሌባይ ዐለ ዲበ ወእግል ክል ምኖምተ ከዲብለ ባበ ሰሙ እበ ቅዱስ ኸጥ እግል ልክተብ አፍሀመዉ።

ዲብለ ዐናብር ክም ትወዘዐው ኩሎም ለጀው ሰኒ ከብደ ዲቦም ወእት ሐን ንዛም ሰኒ ሳርም ወአትማሻሽ ለአለቡ ኢትያም ክም ህለው ትፈሀመዮም። ለዛብጥ ዲብ እላመ እንዴ ዐረ እዮም ለእሉ ላብሳም ዐለው ለቡብሳም እንዴ አፍገረው ለመላብስ ለዐስከርዮት እግል ልውደው አምረዮም። ወዶል ለሰፋረት ትትሰመዕተ ክሎም ዲብለ ሐሽ እግል ልፍገሮ ነበሀዮም። ኩሎም እት ሐንለ አዋምር ገብኦው። ዲብለ ዐናብር ሐረከት ከፊፈት ትረኡት። እለ ህዩ ለሰልፋይ ዐስከርዮይ ነሻጥ ናይለ አጀኒት ዐለት። ለጸዐደ ዐስከርዮይ ልባስ ሰኒ ፈርሐው ወትለወቀው እሉ። ዶል ለሰፋረት ሰምዐውተ እብ ሸፋግ አስክለ ሐሽ ትፋገረው። ለዙባጥ ለዲቡ ጸንሐዎው ዲብ ክልኦት ሰፍ መጦር አሕድ አትባጠረዎም። አሰር እለ ሙዲርለ

መድረሰት መጸዮም። ህቱ ሩትበት ማርሓይ ለዐለት እሉ ዐቢ ዛብጥ ቱ። ለልባሱ እብ ርተብ ወኒሳናት ሕሽመት ሰሩጉይ ዐለ። ምስሉ ብዝሓም ሰብ ውቅልት ርትበት ዐለው። ተማም ትፋጠነዮም ወክም እለ እት ልብል ተሃገዮም፡-

- አስክ ማሌ ምሴት ነኦይሽ ወአሕራር ዐልኩም። ዮም ላቱ እብ አማን ሓያት ሰብ ተብዕን ተአነብቶ ህሌኩም። ህተ ህዩ ዐስከርዮይ ጅሃድ ጠልብ ምንኩም። ነፈሰኩ’መ ምልኩም ወምልክ አበውኩም ወእማትኩም ዐለት። ምን እለ ዮም ወሐር ላቱ ምልክ ወጠን ወፈርዖን ሌጣተ። ሐያት ዐስከርዮት ህዩ ዲመ ግምጨት ወእብ ሀላክ ለትመለኦት ክም ተ እግል ተአምሮ ለአትሐዜ። እለ ቅዱስ ዋጅብኩም አስክ ወጠን ወፈርዐን እግል ተአውፋ ዲብ ንዛም ወጣዐት ተረዶ ወደሐንኩም ወሰላመትኩም።

ሙዲርለ መድረሰት ለህግያሁ ክም አትመመ እብ ሰም ኸፋ ፈርዐን መስር አትሳቀረ ላመ ዐሳክር ለነኦይሽ አሰሩ አትሳቀረው። አሰር እለ ህዩ እለ ነሺድ እግል ልንሸዶ አምረዮም፡- “ዎ ኣልሀት እለ መዕቡድ ወልኪ ወእለ ምልኩ። ኒል ምን ተሓቱ አስክ ለዓሉ። ኖስኪ ሕፊዙ ወራዕዩ”፤ ለጋድም ፋይሕ እበ እግል ፈርዐን ለለሐምድ ሐልዩት ወአናሺድ እብ ሐቱ ክርን ኩሉ ምስል ዲብ አሕድ ጨጭ ቤለ።

ለአምዕል ለሀ ምድር ክም መሴ ደደፍ እግል ሰልፍ መረቱ ዲብ እለ ለኢለአምረ ዐራት ወዲብ ጀው ሐዲስ እግል ሰኩብ ክም አክረረ። ሰኩብ በደ ምኑ ወእብ በይን ወሰፈላል ክም ሸዐረ። ምን ኩለ ከብዱ አተንፈሰ። ለዕንቴታቱ ዲብለ ጽልመትለ ዐንበር እት ለአንጨረዋርሐ ገሌ ምነ ናይ ቤት ብሻውሮ ልዉቅ ፊቃይታት ትካዩለ እሉ። ለዛይደት ረሕመት ዛዩ ወለ ልዉቅ ሰሓቃት ናፈ። ወለ ኢልትከለስ ሐብፊታት ወምክር ኸኑ ትዋሰፈ እሉ። ላመ መፈተይ ጃሙርክ እተ መላትሐ እት ልልሕሱ ወእበ ዘነቡ ሰላም እት ልብሉ ትካዩለ እሉ። እለ ሓላሙ ወኪዮላቱ ምኑ ክም ጸግበ ሰኩብ ተሀርበበ እቡ።

ህቱ ምን እለ ሰኩብ ሰፋረትለ አስቡሕ ሀረሰቱ። ፍርግልጽ ቤለ ወእተ ዐራቱ እብ ምግሳዩ ገብኦ። ወንፋዝ እት እንቱ ማኑ ወገለቡ አትቃመተ። ለጸሩ ምነ መካርሮም ለረሐም ሰኩብ እት ትትሓዘዮም እብ ቀሰብ እት ልትቃነጸ ረአዮም። ለአካን እብ አክራናት ናይለ ልሰሀው ወእብ ተረቅጥም ጉምጉም ለልብሎ ወእተ ክም ሰልሁመ ለልትሰሐቀ ትመልኦት።

ምን እለ ዮም ወሐር ግድም ህቶም ወዕርፍ ክልኤ ገበይ ትናሰኦው። ቀለበት እዲነ ወጅርሰተ ወጅሃድ ወመትሳሰዓይ አንበተ።

ልባብ ትም ሐት- ሐቱ ዶል ዐቅል ተ!

ሰለሰ ነፈር እዕዳም ተሐከመ ዲቦም። ከእበ ስጋድ ለትበትክ ኣለት (መቅሰለት) አሰግደቶም እግል ልትባተክ ልታከው ዐለው። ለጀማዐት። ህቶም ህዩ ዓልም ዲን። መሓሚ ወፊዝያኢ (ዓልም ጠቢዐት) ቶም ለዐለው።

እተ ዶ’ለ እዕዳም እት ሰልፍ (ዓልምለ ዲን) መጽ፡ ረኣሱ እተ ሐንለ መቅሰለት ከረዉ። ከትሰኣለዉ፤ እት ደንጎበ እግል ቲበለ ለትትሸነህ ሚ ብከ? ቤለዉ።

(ዓልምለ ዲን) ክምእለ ቤለ፣ ረቢ፡ ረቢ፡ ረቢ፡ ህቱ ኖሱ ረድኦኒ። ሐቀ እለ ለስጋዱ እግል ልትለንፊ። ለመቅሰለት ሐብል ጠለቀው እለ ከተርግ አበለወ እቱ። እት ትሸልሀት ትከፊት ከዶል ለረኣሰለ ስጋድለ ዓልምለ ዲን በጽሐ’ተ እተ ኣካነ በጥረት። ለአዳም ክሎም ትፈከረው። ወክም እለ ቤለው፣ እለ ዓልምለ ዲን ጠሉቁ። ግድም ረቢ ክም ፈተ ወደ። ወዓልምለ ዲን እብላሁ ምን ሞት ትነጀ።

ሐቀ እለ ተረትለ መሓሚ በጽሐት። እተ ሐንለ መቅሰለት ክም አተክረረዉ። ትሰኣለዉ፤ እት ደንጎበ እግል ቲበለ ለተሐዜ ሚ ህሌት? ከክም እለ ቤለዮም፣ ኣነ ክምለ ዓልምለ ዲን ረቢ ይአምር፡ ምናተ እብ ክሱስ ፍቴሕ ብዙሕ አምር፡ ፍቴሕ፡ ፍቴሕ፡ ፍቴሕ ሌጠ እግል ለአድሕነኒ ቱ፤ ለመቅሰለት ክም ጠለቀዉ እት ትትሸልሀት ትከፊት፡ ዶል ለእት ረኣሰለ ስጋዱ በጽሐ’ተ እተ ኣካነ ሀንጦጠለት። ለአዳም ተዐጀበው። ወክም እለ ቤለው፣ ለመሓሚ ጠሉቁ፡ ፍቴሕመ ዛዐቱ ብህል ሀለ። ወለ መሓሚመ እብላሁ ምን ሞት ተርፈ።

ሐቀ እለ ተረትለ ፊዝያኢ (ዓልም ጠቢዐት) መጽት። ከትሰኣለዉ፤ እግል ቲበለ ለተሐዜ ሚ ብከ? ክም እለ ቤለ፣ ኣነ ክምለ ዓልምለ ዲን ረቢ ይአምር፡ ወክምለ መሓሚመ ዐዳለት ይአምር ወፍቴሕ። ምናተ ሐብለ መቅሰለት ዕቅደት ክም ብእቱ ላቱ ሸክ አለብዬ። ከእለ ዕቅደተ እግል መቅሰለት መትከራይ ትከለኦ ለህሌት ቤለዮም። ለመቅሰለት ምን አቅመተዉ እብ አማን ሐብለ መቅሰለት ዕቅደት ጸነሐቶም እቱ። ለዕቅደት ፈትሐዉ ወእግለ መቅሰለት እትለ ስጋድለ ፊዝያኢ ከረዉ ወስጋዱ ቀርጨው። ከለአማን ወለ አምራመ እት ኢኮን፡ ዶል ሐቱ ለአፍክ ትም ዶል ልብል ብዝሕት ፋእደት ትረክብ፤ ወመትሀቤባልመ ዶል-ዶል ዐቅል ክም ቱ ኢትቅዌ።

ተበሰም

- እናስ ውሕር

ዐለ። ለእናስ ኩርሲ አክል ብጥረት እናስ ለጉብእ ዐለ እሉ። ከዶል ለነብረ እግል ልብለዕ ለሐዝያተ ለጢሾሁ ነስኦ ወእተ ረኣሱ ፈግር እቡ ከደለ እበ ባኩ ሐልፈ ነዐ መልሀይ ቀደም በል እት ልብል ልትላከዩ። ለነፈር ወለ ንዩትመ ተሀሌ እሉ ምግሳይ ክም ኢረኦ ትም

እት ልብል ለሐልፉ ወህቱ ለነብራሁ በሌዕ ነብረ። ሐቱ አምዕል እተ ረኣሰለ ኩርሲሁ ለውቁል ስቁል እት እንቱ ወነብራሁ እግል ልብለዕ እት ልትዳሌ፡ ዎሮት መንደላይ አበ ጀፈሩ ሐልፈ። ህቱ ህዩ ከመ እተ አመሉ፣ መለሀይ ነዐ ቀደም በል ትጸበሕ ምስልዩ ቤለዩ። ለመንደላይ ህዩ ማን ወገለብ ምን ትዋለበ ምግሳይ ሰኣነ። ሐቀ እለ ለጢሾ ምነ እዲሁ ለጥ አበለዩ ወእተ ምድር ጀግሐ እቡ ወእግለ እናሰ፣ “መለሀይ ሸንሀት ናይ ነብረ ብከ ምን ገብእ እትለ ምድር ትከፈ” ቤለዩ። ለመንደላይ ሐቀ እለ ለነብረ ትገሰ እለ ወአስክ ትትውሐ ግማደደዩ። እት ደንጎበ ሐቱ ልቅመት ወድቀት ምኑ። ህታመ ሀረሰዩ ወምነ ጨበል ምስሰ አበለዩ ከእግል ሼጣን ላተ ይሐድግ ቤለ ወእተ አፋ ሎሸዩ። ለእናስ ህዩ እተ ውቅልት ምግሳይ እት እንቱ ክሉ ለመዋዲቱ ለአተቃብሉ እንዴ ዐለ። እለ ክም ሰምዐ፣ “ያረይ የሀ እለ እንተ እግል ሼጣን ኢኮን እግል መላእክት ለሙቀረቢንመ ወይሐደግካህ!” ቤለዩ። ወሐር ምንተ ሰምከ? እት ልብል ትሰኣለዩ። ለመንደላይ ህዩ፣ “ኣነ አግሀጽ ልብለኒ” ቤለዩ። ህቱ ህዩ፣ “ኣላሁ የዕለም ዋልዲንክ እተ ዘማኖም ምኖም ለለዐቅል ወዝያደም ለለኦ’ምር ላቱ ዐለ ኢመስለኒ፡ ለሰምክ አክል ሕድ ሀበዉክ ተ? ቤለዩ፡ ወሐቀለ አምዕል ለሀ ለአከደለ መዋዲቱ ህቱመ አዝመ ምኑ።

ነፈሰ ወድ ዕትማን

ድግም ደብር ገደም

ሐቴ እዋን አድብር ኩሉ ንስበክ እንዴ ቤለ ገመ። ለአድብር እግል ልስበክ ክም ቀንጸ ደብር ገደም እተ ሰልፎም ቀንጸ ከትበገስ ወዲብ ገይሰ እንዴ ኢልአምር ጀፈሩ ዎርት እት በሐር ትወተደ።

ደብር ገደም ለስምጡ ለዎር እተ በሐር ክም ተምሰ ለመርግ ሐጠጠዩ ከገጹ ቀደም ሄራር አቡ። ግረ እግል ኢልአቅብል ህዩ ለተማሰ ለስምጡ ሐጠጠ ምኑ። ወእት ልትሀራሀር እግል ጸሩ ቤሎም፡ “ክል ኦሮት ምኒን እት አካን-አካን ልብጠር”፡ ወአድብር ኩሉ ምን ገደም ወሐር ክል ዎርት ለእተ ጸንሐ አካን ዲበ በጥረ። አስክ ሃድል ዮም ህዩ ዲበ ሀሉ።

ወእብለ ምስምሱ ደብር ገደም ቀደም ኩሉ ለአድብር እት ሳከል አው ግንራራብ በሐር ሀሉ። ወእብ መሰል ልብሎ፡ ኢትትሃዩ። ክል ኦሮት እት አካን-አካን ልብጠር ቤለ ደብር ገደም። ወህዩ እብ መሰል፡ አዳም ኢገበዩ ዶል ከይደ፡ “ክም ገደም ተህዩፍ” ልብሎ። ሰብ ሞጥዐትመ እብ ክሱስ ደብር ገደም ብዕደት ድግም ደግሞ።

አስማይ ሰብ እት ምድር ትግሬ

ክል ምድር ኤረትርዮ መጅተምዓቱ ነብሩ። እሊ መጅተምዓት እሊ ምስልሚን ወክስታን ምስል ነቡሩ። ሽዑብን ምን በዲሩ ገወወር ሰበት ነበር፡ አስማይለ አዳሙ እግል ሰካኑ ወክል። ከእብ ሐርፍ ‘ሀ’ ለልአነብት አስማይ ሰብ ምድር ትግሬ እግል ንርኤ፡

ሀሌላ፡ ህማር፡ ሀመራባይ፡ ሀመጃይ፡ ሀሪሽ፡ ሀርብ፡ ሀሩራይ፡ ሃሮን፡ ሃስራ፡ ሀብስሳሊ፡ ሃባት፡ ህብቱ፡ ህብትልዑል፡ ህብቴሴ፡ ህብተን፡ ህብታይ፡ ህብትግርጊሴ፡ ሀበይ፡ ሀንገላ፡ ሃኪን፡ ሀወሳባይ፡

ዓዳትነ ነአምር

ነፈሰ ወድ ዕትማን ወኢኖ ሊትማን እብ ክሱስ ሐልየት፡ ዓዳት ወአድጋማት ትግሬ እተ ወደዉ በሐስ ወድራሳት፡ ክምስልሁመ እት ደረጀት ጥባዕት ለአብጸሐው፡ ዮም ክብት ትግራይት ጋብእ ለህለ አክትበት፡ እግለ መጽእ ኢጅያል ህግዩ ትግሬ ዝሕረት ዐባይ ቱ። ነፈሰ ወድ ዕትማን ወኢኖ ሊትማን ህዩ ዲብ ተእሪክ፡ ዓዳትነ ወሕላይነ ለአግደዉ ዶር እብ ቀሊል ለልትረኤ ኢኮን። ከስፍሐት ፈን ወግዳት እሊ እት አክትበት በዲር ለህለ ርዝቅ ህግደነ ክሉ አዳም ጀላብ እግል ልርከቡ፡ እትሊ ዓሙድ እሊ ምነ ብዞሕ ጽበጥለ አክትበት ዲብ ነሐሬ እንቀድም እኩም ሀሌን። ከእግል ዮም’መ ምን እሊ አክትበት እሊ ለአዳሌናሁ ጽበጥ ጀበእ እምለኩም፡ ከቅራኣት በኪተት፡

ሀዋሳይ፡ ሀዩ፡ ሀወት፡ ሀዘም፡ ሀደቡ፡ ሀዳድ፡ ሃደማ፡ ሀጂር።

እብ ሐርፍ ‘ለ’ ለልአነብት አስማይ ምኑመ ገሌ፡ ሌማን፡ ለባሲ፡ ልባብ፡ ለዋይ፡ ልጃም፡ ለጃጅ፡ ልጋም፡ ሎቢነት፡ ሎለቡ፡ ላጽሕ፡ ልቡሱ።

ሕድርኖት ጋሻይ እት ገቢል ትግሬ

ጋሻይ ለልትባህል ምን ምድር ብዕድ ሔልፋይ ገበይ፡ ታውራይ፡ በዐል ንዋይ፡ ወበዐል ዔርባይት እት እንቱ ዲብ አድሁይ ብዕድ ዶል መጽእ ቱ።

ለጋሻይ አደሐ ገይሰ ውዕል እንዴ ዐለ ክም ተዐቡ፡ ጸምኡ፡ ሰፍረ ወጸሓይ ምን ትደቀብ ዲቡ፡ ወእት ገበዩ አድሁይ ምን ረክብ፡ እግል ለዓርፍ ወልትሐረብ ሸክፍ ዲቦም። እንዴ ኢለአቱ ምን ረዩም “ሰላም ወዐሌኩም ሰብ ዐድ” ልብሎም።

ህቶመ ዲብ ልትባደር “መርሐበ ዐሌኩም ወሰላም፡ ቀደም በል አርሕብ” ልቡሉ። “ቀደም ሰነው ወረሓብ ርከቦ” በልስ ከቀደም አስኮም ረቴዕ። ለዶል እለ ምነ ሰብለ ዐድ ዎርት በዐል ገጽ ወመትሐድራይ ካብ ለገብእ፡ ልትቃብሉ ወዲብ ዕጩት ብሩድ ዕዛሌ፡ አውመ ዲብ ረሌት ብርድት፡ ተሩ ዲብ ዳረት አውመ ዲብ ቤቱ ለአትዩ ከ “አስተሬሕ ወእስእንክ ሓርጥ፡ ዓርፍ” ልብሉ ከማይ እቡ መጽኡ። እናስ ማዩ ክም ሰተ፡ “ዐጅብ፡ ሐሊብ ሰቴ፡ አክፊኮ ግድም” ልብሉ ከለግራብለ ማይ መጥዩ።

ሐቆ ማይ ዲብ ምድር ትግሬ ለልሙድ ሕራብ ሰልፋ ቡን ሰበት ተ፡ ጀበነት እንዴ አተብሽለ እለ ለሓልብ ዲቡ። ጋሻይ አስክ ጀበነቱ ሰቴ፡ አንስ ዲብ ረአስ ትኩይ እክል ደቀ ከእክለት ለአበሽለ እሉ። ሸሙይ ሐሊብ ወሐሳስ እንዴ ጸብሐያህ እግል መትኩብታዩ ለሀይባህ እሉ። ለመትኩብታይ እበ ነብራሁ መጽኡ ወክልኦት እት እንቶም ነብራህም በልዎ።

ዲብ በልዎ ሸሙይ አክባር ነስእ ምኑ፡ ምን አዩ ንትሰአለኩ፡

ምድር ምኑ መጽኦክ ሰብኡ በኪት ቱ ማሚ፡ ገሌ ዝላም ሚ ብኩም፡ አዜ ኖሰካ ቱ ክእነ ምን ኪድክ ውብዕድ ሰኣላት ቀድም እቱ።

ለጋሻይመ በልስ ወልትሰአል። ወእብለ ገበይ እለ ምን ሕድ አክባር ክም ነስአው ለጋሻይ እግል ልትመዩ ሓዜ ምን ለሀሌ፡ “ግድም አነ ድዩር ህሌት፡ ለመጋይሰዬመ ደአሙ መሰል፡ ውዕል ወምዩይ ህሌት” ልብል ከእግለ መትሐድራዩ ለአስእል።

ለመሐድራይመ “ዐድ ዐድካ ቱ እቱ ማጽእ ህሌኩ፡ ሰኒ አስተሬሕ አቤክ ኢልእንከከ እምበለ ፈቴኩ፡ ኩቡራምካመ ይህሌነ” ልብሉ ወእግል ለዓርፍ አካን ጠልቅ እሉ። ጋሻይ ህዩ ሰክብ ወለዓርፍ።

እባሁ እግል ሊጊስ ለሐዜ ምን ሀላመ ምነ መትሐድራዩ ለአጅዝ ከ “ግድም ሕሩባምዩ ህሌኩም፡ ዐድ ሓድር ግብኦ እዩ፡ በርኩት እት ሸፍርኩም ትግበእ ወአዳምኩም። አነ ገበዩ ረዶም ህሌት ወሄራር አምም ህሌት፡ ፍሰሐ እግልዬ” ክም ልብሉ፡ መትኩብታይመ፡ “ሾኩት ገበይክ ተአወልጥ፡ ደሐን እቱ እት ልብል፡ ዓርባይት ለሐዜ ሀለ ምን ገብእ፡ “ዓርባይትካመ ረቢ ቅዶ ዕንክ ሊደዩ ከልጅመዐ ዲብኩ። አዜ ምን እለ ክም ቀንጽኩ፡ ምምያይክ ምን ዩዐለም አካን ፍላን ተ፡ አድሁይ ብዲበ” ልብሉ ወገበይ ለሐብሩ ወደዐ ወዴ እሉ ከሳርሐ ወለአቀብል ምኑ።

ወእብለ ገበይ እለ ለጋሻይ እት ደለ እሉ ጌሰ ምድር አስክ ዐዱ ለአቀብል፡ እተ ረክበዩ አድሁይ ዲብ መጽእ ወልትሐዶሩ ልሄርር። እሊ ለመድ እሊ፡ አስክ ዮመቱ ዲብ ምድር ትግሬ ነብር ለህለ ነባሪ ቱ።

ለጋሻይ ዎርትክ እግል አርወሐቱ ለሐዝዩ ወሰሚቶም ሰኔት እት ደግም ክም ገይሰ ወድዉ። “ጋሻይ ሕቡን ልግበእ፡ ወጼናን ለአሰኔ” እት ልብሎ ህዩ፡ ደለ መጽኦዮም በዐል ገበይ እብለ እለ ረክበው ነብረ፡ ወለፍ ወማይ እት ሳርሐ ነብር።

ኢኖ ሊትማን

ሕላይ ቀዳምያም

ሐመድ ሉል ወድ ዕጁል ምን ሔልየት ማርዮ፡ መደት ሐቴ ሐ ሰርቀ ከመጽኡ፡ ወሐር ሹም ዳፍለ ወድ በርህ “ለሐ እት ሰብኦ ብለስ” ክም ቤሉ፡ ህቱ ህዩ “ይእበልስ” ቤሉ። ከሹም ዳፍሉ፡ ወድ ሩእ፡ ሓልያይ ሰብ ተሐት፡ ሽት አዜ ትከለኦ” ክም ቤለዩ ወትብአሰዩ፡ ሐመድ ሉል እለ ሕላየት ሐሰ፡

እናዲ ምን ፈርሀት ተ ምን ሹት ወምን ግንዳሌ
ዕጹም ልትሳረቅ ሀርመ ፈዳብ ልትጋሌ
ካይን ጠልመክ ኖሱ እንዴ ልዳሌ
ፈዳብ ቀትለኩ፡ ዘብጠክ ወዋሬ
አክቡድ ኩሹን እት እንቱ ለአፈሻ ከአፎ ልትዓሬ
ሕላይ ሐቆና ቱ ወሐቆ እንሳ ቱ ቅዛሬ
ዐጣል ግሬሽ ዳምሞ ወአሐ ሓባል ወእንፋሬ

ለአመት ወድ ሻውሽ ተትሃጅከነ ምን ማሌ
ቀዩሕ ሕብር ተረንካ ራውዩት ተ እምበል ብሻሌ
ኢስት ክም ለሀ ሚ ትገብእ ምንመ ትገርም ወትትማኔ
ክም ግርቢት ትትዓረር ወክም መሰንቆ ትትቃኔ

ገደቦ እት ሐባብ ተ እብ ሐዳይን ሕድ ባሌ
ገደቦ ሸንጌረ ለዓሉጅ ምን ሕድ ተዓዴ
ሸዩምተ ትቃተለ ወውላደ ልትዋሌ
ገደቦ ለእት ተገብ ኢተምሱለ ሕዳሌ

ገደቦ ዐድተክሌስ ምን ሕድ ትዘምት ወትካሬ
ገደቦ ለእት ብሌን ምን ሕድ ትደብድብ ወትፋሬ
አስፈዳይ እት ብእተ ለሀ ሚ ዶል ትትዓሬ
ገመርታይ መዛግብ ቅለጥ ላክፍ ወካሬ
እብኔ ሐረምዝ ለዓጅ ቀርት ለዋሌ
ምንመ ሐውን አስፈዳይ ከድም እተ ወዋሌ
ገደቦ ዐድ-ገርጊስ ብእስት ተ ምንመ ትትዓሬ
ክብድተ ትትቃተል ወቀላለ ትትዓሌ
ኖሱ መጽእ ለኢሞተ እለ ኪደት ለልትጋሬ።

መናፍዕ ቀርፈ

ቀርፈ ዎር ምን ፍቱያም ኖዕ ቀመም እት ገብእ እግል አዝቡን እት ሰራይ ዓዓት ወመዋዐሚ ነብረ እንዴ ገብእ እት መንፈዐት ልውዕል ጸንሐ። አስክ እለ ህዬ ናይ ሳረዮት መቅደረቱ እግል ፈተሾት ድራሰት ትገብእ እቱ ክም ህሌት ልትአመር። እሊ እበ ለቡቱ ዋዑም ጸነ ወጠምጠም ፍቱይ ላቱ ቀመም ዲብ ዓፍየትናመ ለትፈናተ መናፍዕ ክምቡ ልትሸራሕ።

እግል ልብ፡ ዓፍየት ለህይብ ወእት ዓፍየት ልብ ሰኒ ደወ ክምቱ ልትአመር። ድራሳት ክመ ለአክዱ ቀርፈ ዲብ አድህሮት ደቅዋ ደም ወቅያስ ኮሎስትሮል ሰኒ ክምቱ፡ ገሮብን ዲብ ደም ለልትረከብ ቅያስ ሱከር እብ ዋጅብ እግል ልራቅብ ክም ቀድር ህዬ ልትሸራሕ። እት ዎር ድራሳት እግል 12 ሳምን ክል አምዕል 120 ግራም ቀርፈ ንስኡት ቅያስ ደቅዋ ደም እግል ለአንቅሱ ክም ቀድረ ትሸረሐ።

እምበል እሊ እት ቀርፈ ለልትረከብ ድድ ነድ ላተ ማደት እግል ልብ ምን ድዕፍ እብ ዓፍየት እንዴ ተለ ምን እግል ልሳድፍ ለቀድር ሕማም ልብ እግል ልዓፍዕ ክም ቀድር። እሊ ህዬ እግል ዲብ ዓነድር ደም ልብ እግል ልሳድፍ ለቀድር አረር እብ አንቀሶት፡ መደረት ዲብ ልብ ክም ልድህር ትሸረሐ።

እት ዓፍየት ወራቀሶት ሕማም ሹከሪ ሰዴ። ቀርፈ ካልኣይ ኖዕ ሱከሪ ለቦም አንፋር ዲብ ደምም ለልትረከብ ሱከር ክም ልድህሩ ተአመረ። ቀርፈ እግል ዲብ ደም ለልትረከብ ቅያስ ሱከር ለራቅብ ሆርሞን ኢንሱሊን ምን ቅሩብ ክም ልትደረርቱ ለወድዩ። እሊ ህዬ ለኢንሱሊን እብ በቃዐት ዲብ ሸቁል እግል ልትጸመድ ሰበት ሰድዩ ዲብ ገልጸጾት አው ራቀሶት ሕማም ሱከሪ በቃዓት ክም ለህሌ እሉ ወዴ።

ቀርፈ ምን ሕበዋ ዓፍዕ። ሕበዋ ጠቢዒ በሊስ ዲብ ገሮብን ለትጀሬ መደረት አው አረርቱ። ለሕበዋ ዓይም ዶል ገብእ ላኪን፡ እግል ልትሳሬ ክቡድ ላቱ ክም ሕበዋ መላዋ ገሮብ፡ ሕማም ልብ ወሕማም ሰረጣን እግል ልሰብብ ዲብን ቀድር። ዲብ ቀርፈ ለትትረከብ ማደት ድድ ሕበዋ ህዬ እግል ዲብ ገሮብን ለመጽእ ሕበዋ እግል ትገልጽኡ ክም ቀድር እብ ሰብ መቅደረት ዓፍየት ልትሸራሕ። ምስል እሊ ቀርፈ ዲብ አምዓይት ለሳድፍ ሕበዋ እብ ዓፍየት እግል እብ ሰብብ መሻክል አምዓይት እግል ልሳድፍ ለቀድር ሕማም ዲብ ዓፍየት ሰዴ።

ቀርፈ ከባደት ገሮብ ለአንቅሰ። እት ሱከር ለቡ ነበሪት ልብናተ ረቅበት እግል ለአንቅሰ ቀድር። እግል ሸቁል ሚታቦሊዝም እብ አደቀሶት ዲብ ገሮብን ለልትረከብ ካሎሪ እብ ብዝሐ እግል ነአስታህልክ ለለአቀድር ክም ነቲጀት ህዬ ከባደት ገሮብን እግል አንቀሶት ክም ሰዴ ልትአመር። ቀርፈ ነሻጣት ዐቅል ለአተርድ ወወቅል። እብ ሰብብ ዕምር ወሰኮት፡ እት ዐቅል እግል ልሳድፍ ለቀድር መሻክል ዓፈዕ።

ሽፋግ ሔዋናት እብ ተርቲብ

- መንተሌ ዲብ ሳዐት 51 ኪሎ መትር
- ዘራፍ ዲብ ሳዐት 48 ኪሎ መትር
- ሐርማዝ ዲብ ሳዐት 40 ኪሎ መትር
- ንህብ ዲብ ሳዐት 18 ኪሎ መትር
- ከንዚር ዲብ ሳዐት 18 ኪሎ መትር
- ዲርሆ ዲብ ሳዐት 14 ኪሎ መትር
- ዐንከሶት ዲብ ሳዐት 1.88 ኪሎ መትር
- ጋብሌ ዲብ ሳዐት 0.8 ኪሎ መትር አው 800 መትር ልሂርሮ።

ምን ሔዋን እብ ሰዐይ ሻምፒየን እቡል ለህሌ፡ ቺት (Cheetah) ለልትብህል ጅንስ ህመም ተ። እሊ ጅንስ ህመም ዲብ ሳዐት 112.65 ኪሎ ምትር እግል ልሴ ቀድር።

ዲብ ሳዐት 96.56 ኪሎ ምትር እግል ልስዔ ምን ለቀድር ሔዋን ህዬ ዲብ መንጎልየ ለነብር pazlle ወ pronghorn ለልትብሃል ጅንስ ነላት ክም መስል ልትሸርሕ።

ኣዩት ሔዋን ዲብ ልንዑ ዲቡ ወክድ፡ ዲብ ሳዐት አስክ 80.467 ኪሎ መትር እግል ልስዐው ቀድር።

እብ ተውሳኹ-

- አድግ ከደን ዲብ ሳዐት 64 ኪሎ መትር
- ሻርክ ዲብ ሳዐት 56 ኪሎ መትር

9 ፍንቲት ስወር ሕዘው

ሰዶስ መራር ኩብ ካርቲን

በህል

እመራም

- “ምን ቅብላት ለትገንሑ ሩእየት ለህሌ እግልኩ። አስክ ለተበጽሕ ገበይ ህዬ እት ተአዳውር ንበር።” ለኢትአመረ
- “ምን አየ ክም ትብገስ ለኢልአምር፡ አስክ አየ ገይስ ክም ህለ እግል ለአምር ኢቀድር” ጆን በርክለይ
- “ትሩድ ወክድ እግል ሰእየት ለቦም አንፋር ዝያድ ኩብድ ዲቦም እት ህሌ፡ እግል ርብሻም አንፋር ህዬ ዝያድ ርብሻት ክልቅ ዲቦም።” ፕሮፌሰር ደጂድ ምዶርስ
- “እት አወል ጀርቤ ሐቆ ኢትወወትኩ፡ እግል ካልኣይ ጀርቤ ዲብ ገበይ ዐውቱ ክም ህሌክ እንዴ አመርከ ሰእየት ኢትብተኩ።” ኤም ኤች አልደርሰን
- “ሐያት ትልህየ ካርተት እግል ትምሰል ትቀድር። ለልትህየበን ካርታት ክም ነሲብኩ፡ እግል ካርተት ክም ጸብዋናሁ ላኪን ክም ሕርያኩ።” ጃዋሃራል ኔህሩ